

**TC
OKAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ**

**HALK EĞİTİMİ MERKEZLERİNDE DÜZENLENEN
MESLEKİ VE TEKNİK KURSLARA DEVAM EDEN
YETİŞKİNLERİN BU KURSLARI TERCİH ETME
NEDENLERİ VE KURSA İLİŞKİN BEKLENTİLERİ
(MENEMEN ÖRNEĞİ)**

Murat YANCAR

**YÜKSEK LİSANS TEZİ
İŞLETME ANABİLİMDALİ
İŞLETME PROGRAMI**

**DANIŞMAN
YRD. DOÇ. DR. HALE SUCUOĞLU**

İZMİR, Haziran 2014

**TC
OKAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ**

**HALK EĞİTİMİ MERKEZLERİNDE DÜZENLENEN
MESLEKİ VE TEKNİK KURSLARA DEVAM EDEN
YETİŞKİNLERİN BU KURSLARI TERCİH ETME
NEDENLERİ VE KURSA İLİŞKİN BEKLENTİLERİ
(MENEMEN ÖRNEĞİ)**

**Murat YANCAR
(132001067)**

**YÜKSEK LİSANS TEZİ
İŞLETME ANABİLİMDALI
İŞLETME PROGRAMI**

**DANIŞMAN
YRD. DOÇ. DR. HALE SUCUOĞLU
İZMİR, Haziran 2014**

T.C.
OKAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

HALK EĞİTİMİ MERKEZLERİNDE DÜZENLENEN
MESLEKİ VE TEKNİK KURSLARA DEVAM EDEN
YETİŞKİNLERİN BU KURSLARI TERCİH ETME
NEDENLERİ VE KURSA İLİŞKİN BEKLENTİLERİ
(MENEMEN ÖRNEĞİ)

Murat YANCAR

YÜKSEK LİSANS TEZİ
İŞLETME ANABİLİMDALI
İŞLETME PROGRAMI

Tezin Savunulduğu Tarih : 09.06.2014

Tez Danışmanı : Yrd. Doç. Dr. Hale SUCUOĞLU

Diğer Jüri Üyeleri : Yrd. Doç. Dr. Namık ÖZTÜRK

Yrd. Doç. Dr. Meltem GÖKDAĞ

BALTAOĞLU

İZMİR, Haziran 2014

Canım oğluma....

ÖNSÖZ

Günümüz iş dünyası her yönden kendini geliştirmiş iş gücüne ihtiyaç duymaktadır. Kendini en iyi şekilde ifade eden, teknolojiye hâkim, mesleğinde yenilikleri takip eden, kendini geliştiren insanların iş hayatında daha başarılı oldukları görülmektedir. Bu açıdan Hayat boyu öğrenmenin önemi her geçen gün artmaktadır. Halk Eğitimi Merkezlerinde çok çeşitli yetişkin eğitim programları uygulanmaktadır. Bu programların oluşturulması ve uygulanması açısından bu eğitim programlarına katılan yetişkinlerin kursları tercih etme nedenlerini ve kurslardan beklentilerini bilmek önemlidir. Programların fayda sağlaması yetişkinlerin gereksinimlerini karşılamasıyla mümkündür.

Tezin hazırlanmasının her aşamasında çok yakın ilgi ve desteklerini gördüğüm başta tez danışmanım değerli hocam Yrd. Doç. Dr. Hale Sucuoğlu'na, tezin jüri üyelerine, tezin gönüllü katılımcıları olan menemen Halk Eğitim Merkezi Kursiyerlerine ve eğitimcilerine teşekkür ederim.

MURAT YANCAR

İÇİNDEKİLER

	<u>SAYFA NO</u>
ÖNSÖZ	i
İÇİNDEKİLER	ii
ÖZET	v
ABSTRACT	viii
TABLO LİSTESİ	xi
BÖLÜM 1	1
GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu	1
BÖLÜM 2	3
2. 1. Eğitim Hakkında Genel Bilgiler	3
2. 1. 1. Eğitimin Tanımı	3
2.2.Yaygın Eğitim Hakkında Genel Bilgiler	4
2. 2. 1. Yaygın Eğitim	4
2.2.2.Yaygın Eğitimin Amaçları	5
2.2.3.Yaygın Eğitimin İlkeleri	6
2.2.4.Yaygın Eğitim Veren Kurumlar	7
2.3.Halk Eğitimi Merkezleri Hakkında Genel Bilgiler	7
2.3.1.Halk Eğitimi Merkezleri	7
2.3.2.Halk Eğitimi Merkezlerinin Kuruluşu	9
2.3.3.Halk Eğitimi Merkezlerinin Görevleri	9
2.3.4.Halk Eğitimi Merkezleri Kurslarının Türleri	10
2.3.5.Halk Eğitimi Merkezlerinde Açılan Mesleki ve Teknik Kurs Programları	12
2.3.6. Kursların Düzenleneceği Yerler	13
2.3.7. Kursların Meslek Kursları Statüsünde Düzenlenmesi	14

2.4.Araştırmanın Amacı ve Önemi.....	14
2.5. Problem Cümlesi.....	15
2.6. Alt Problemler.....	15
2.7. Sayıtlılar.....	15
2.8. Sınırlılıklar.....	16
2.9. Tanımlar.....	16
2.10. Kısaltmalar Listesi.....	17
2.11. Konu ile İlgili Yayın ve Araştırmalar.....	17
BÖLÜM 3	22
3.1.Araştırmanın Modeli.....	22
3.2.Araştırmanın Yöntemi.....	22
3.3. Çalışma Grubu.....	22
3.4. Araştırmaya Katılan Kursiyerlere İlişkin Kişisel Bilgiler.....	24
3.5. Veri Toplama Araçları.....	25
3.5.1.Kursa Katılma Sebepleri Anketi.....	25
3.5.2. Kişisel Bilgi Formu.....	26
3.5.3. Kursiyer Beklenti Görüşme Formu.....	26
3.6. Verilerin Toplanması.....	27
3.6.1. Ölçme Aracının Uygulanma Aşamaları.....	27
3.7. Verilerin Çözümlemesi.....	27
BÖLÜM 4	28
BULGULAR	28
4.1 Kursiyerlerin Kurslara Katılma Nedenleri.....	28
4.1.1. Cinsiyete Göre Kurslara Katılma Nedenleri.....	28
4.1.2. Yaşlara Göre Kurslara Katılma Nedenleri.....	29
4.1.3.Öğrenim Durumuna Göre Kurslara Katılma Nedenleri.....	30
4.1.4. Çalışma Durumuna Göre Kurslara Katılma Nedenleri.....	33
4.1.5. Gelir Durumlarına Göre Kurslara Katılma Nedenleri.....	35
4.1.6 Medeni Durumlarına Göre Kurslara Katılma Nedenleri.....	37
4.1.7.Çocuk Sahibi Olup Olmama Durumlarına Göre Kurslara Katılma Nedenleri.....	38
4.1.8.Daha Önce Kursa Katılıp Katılmama Durumlarına Göre Kurslara Katılma Nedenleri.....	40

4.2.Kursiyerlerin Kurslardan Beklentileri.....	41
4.2.1. Kursiyerlerin Kurslardan Haberdar Olma Durumları.....	41
4.2.2.Kursiyerlerin İstedikleri Kursa Katılma Durumları.....	42
4.2.3 Kursiyerlerin Katılmış Oldukları Kurstan Beklenti Durumları.....	42
4.2.4. Kursiyerlerin Beklentilerinin Karşılama Durumları.....	43
4.2.5. Kursiyerleri Hayal Kırıklığına Uğratan Durumların Değerlendirilmesi.....	43
4.2.6. Kursiyer Önerilerinin Değerlendirilmesi.....	43
BÖLÜM V	44
SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER	44
5.1. Sonuç ve Tartışma.....	44
5.2. Öneriler.....	49
KAYNAKÇA	51
EKLER	54
Ek.1. Halk Eğitimi Merkezlerinde Açılan Mesleki ve Teknik Kurs programları.....	54
Ek.2.Anket Yazısı.....	62
Ek.3.Demografik Özellikler.....	63
Ek.4.Kurslara Katılma Sebepleri Anketi.....	64
Ek.5.Kursiyer Beklenti Formu.....	65
Ek.6. Anket İzin Mail i.....	66
ÖZGEÇMİŞ	67

ÖZET

HALK EĞİTİMİ MERKEZLERİNDE DÜZENLENEN MESLEKİ VE TEKNİK KURLARA DEVAM EDEN YETİŞKİNLERİN BU KURLARI TERCİH ETME NEDENLERİ VE KURSA İLİŞKİN BEKLENTİLERİ

Bu araştırma, Halk Eğitimi Merkezlerinde açılan Mesleki ve Teknik kurslara katılan yetişkinlerin kursları tercih etme nedenlerini ve kurslardan beklentilerinin değerlendirilmesi amacıyla yapılmıştır.

Bu araştırmanın evreni 2013–2014 eğitim öğretim yılında İzmir ili sınırları içinde açılan Mesleki ve Teknik kurslarına kayıtlı kursiyerlerdir. Araştırmanın örneklemini ise Menemen Halk Eğitimi Merkezinde açılan Mesleki ve Teknik kurslarına kayıtlı yetişkinler (n=1324) oluşturmaktadır. Araştırmada örneklemdaki kursiyerlerin tümüne ulaşılmaya çalışılmış, kurslara kayıtlı olan 544 kişiden geri dönüş alınmıştır.

Veriler Demografik Bilgiler, Kursa Katılma Sebepleri ve Kursiyer Beklenti Anketi ile toplanmıştır. Üç kısımdan oluşan ölçeğin birinci kısmında kişisel bilgiler, ikinci kısmında kursu tercih etme nedenlerini ölçmek için toplam 16 ifade, üçüncü kısmında ise kursiyerlerin beklentilerini değerlendirmek için 7 soru yer almıştır.

Ölçeklerden elde edilen veriler kodlanarak bilgisayar ortamında SPSS for Windows 16.0 paket programı yardımıyla çözümlenmiştir. Ölçeğin birinci kısmıyla ilgili verilere ilişkin frekans ve yüzde dağılımı alınmış, her bir değişken için anketler çapraz tablo kullanılarak karşılaştırılmıştır, kursiyer beklentilerinin betimsel yorumlamaları yapılmıştır.

Araştırmadan elde edilen bulgular şunlardır;

- 1.Kursiyerlerin çoğunluğunun bayan, 36 yaş ve üzeri, evli, çocuk sahibi, lise mezunu, ev hanımı, orta gelire sahip olduğu, çoğunluğunun daha önce kursa katıldıkları tespit edilmiştir.
- 2.Kursiyerlerin kursları tercih etme nedenleri olarak en önemli buldukları; "bireysel özelliklerimi geliştirmek için" ve "meslek edinmek veya mesleğimi geliştirmek"

ifadeleri olurken en az önemsedikleri ise, “sadece merak ettiğim için” ve "çevremde daha çok takdir görme isteği" ifadesidir.

3. Kursları tercih etme nedenleri olarak, yeni insanlarla tanışma ve yeni arkadaşlar edinme, bedensel ve ruhsal olarak daha sağlıklı olma, içinde bulunduğu stres ve sıkıntıdan kurtulma, toplumun hızlı değişmesine uyum sağlayabilme, boş zamanlarını değerlendirme, günlük yaşamında değişiklik yapma, bireysel özelliklerini geliştirme, asıl işinin yanında ek gelir sağlayacak ikinci bir iş için gerekli bilgi ve beceri edinme, ailesine, çevresine veya çalıştığı kuruma daha faydalı olma, katıldığı kursa çevre tarafından değer verilmesi, meslek edinmek veya mesleğini geliştirme, yeni bir iş için hazırlanma, sadece merak, çevresinde daha çok takdir görme, kurs sonunda alacağı belgeye ihtiyaç duyma, kendisinin ve ailesinin bazı ihtiyaçlarını evde karşılayarak, aile masraflarını azaltma nedenlerini kursiyerler önemli bulmaktadır.

4. Kursiyerler kurslardan; öğretmen/usta öğretici, ilan, yönetici, internet/telefon arkadaş, eski kursiyerler, muhtarlık, komşu, sergi ziyaretlerinden haberdar olduklarını ifade etmektedirler. Kursiyerlerin % 94,1'i istediği kursa, % 2,3'ü istemediği kursa katıldığını ifade etmektedirler. İstemediği kursa katılanlar; mahallelerin de istediği kursun açılmamasını ve mesleğinin gereği olarak katıldığını neden olarak ifade etmektedirler. Kursiyerler; yeni şeyler öğrenmek, iyi bir iş sahibi olmak, belge sahibi olmak, el becerilerini geliştirmek, ek gelir sağlamak, dikiş nakış öğrenmek, sosyalleşmek, arkadaş edinmek, öğrendikleriyle evindeki işleri yapabilmek, başarmayı görmek, kendine bir şeyler üretmek, boş zamanlarını değerlendirmek (Hobi), ruhsal ve bedensel olarak rahatlamak amacıyla katıldıklarını ifade etmekte ve yaz aylarında da kursların devam etmesini istemektedirler. Kursiyerlerin 499'u (% 91,7'si) kursların beklentilerini karşıladığını, 24'ü (% 4,4'ü) ise beklentilerini karşılamadığını ifade etmektedirler. Beklentilerinin karşılanmamasının nedeni olarak; sınıfların yetersiz olması, yöneticilerin ilgisizliği, sağlıksız şartların olması ve el becerilerini geliştirecek eğitim alamamalarını ifade etmektedirler. Kursiyerlerin 486'sı (% 89,3'ü) kurslarda hayal kırıklığına uğramadıklarını, 38'i (% 6,9'u) kurslarda hayal kırıklığına uğradıklarını ifade etmektedirler. Hayal kırıklığına uğrayanlar; sınıfların dar olması, toplam kurs saatlerinin uzun olması, makinelerin pis ve bakımsız olması, kurs malzemelerinin eksik olması, sınıfta ayrımcılık yapılması ve üretilen ürünleri satabilecekleri bir yerin

olmamasını neden olarak ifade etmektedirler. Kursiyerler; makinelerin yenilenmesi ve bakımlarının yapılmasını, sınıf şartlarının iyileştirilmesini, kursiyerlere malzeme teminin yapılmasını, kurs toplam sürelerinin kısaltılmasını, ulaşım sağlanmasını, kurslar hakkında tanıtım ve reklam yapılmasını, daha çok kurs açılmasını, staj ve uygulama eğitiminin verilmesini ve yapılan ürünler için satış yeri yapılmasını öneri olarak ifade etmektedirler.

Anahtar Sözcükler: Halk Eğitimi, Yetişkin Eğitimi, Beklenti

ABSTRACT

THE REASONS OF THE ADULTS PARTICIPATING IN VOCATIONAL AND TECHNICAL COURSES IN PUBLIC EDUCATION CENTERS TO CHOOSE THESE COURSES AND THEIR EXPECTATIONS RELATED TO THE COURSES

The primary aim of this research is to evaluate the expectations of trainees who have joined the vocational and technical courses in public education centers and their reasons to prefer these courses.

This research consists of the trainees enrolled to technical and vocational courses in 2013-2014 academic year within the borders of İzmir. The sample group of the research consists of adults(n=1324) that are enrolled to vocational and technical courses in Menemen Public Education Center. All of the trainees were tried to be included in the sample survey and 554 of the enrolled trainees replied and were included in the sample survey.

Data was collected through Demographic Information, and A Questionnaire designed to discover trainees' expectations and their reasons to prefer these courses. The scale consists of three parts first of which includes personal information. The second part contains 16 statements to identify their reasons to prefer these courses and the third parts contains 7 questions to assess trainees' expectations.

The data obtained from the scales was coded and analyzed with the help SPSS for Windows 16.0 computer programme. The frequency and percentage division related to the data of the first part were taken and questionnaires were evaluated through cross table for each factor, and trainees' expectations were interpreted descriptively.

Findings obtained from the research;

1. It was determined that most of the trainees are women who are housewives at the age

of 36 and over, married with children, high-school graduates and middle income. And it was determined that they had attended the courses before.

2. The most important reasons for trainees to participate in the courses are “to improve personal skills” and to “to get a job and improve their profession” while the least important reasons are “curiosity” and “the desire to be appreciated by the people around them”.

3. Other important reasons for trainees to prefer these courses are to meet new people and make new friends, to become healthier mentally and physically, to get over the stress, to keep pace with the rapid changes in the society, to make good use of their free time, to change their daily lives, to improve their personal skills, to get knowledge and necessary skills to get a new job to provide an additional income, to be more beneficial to their families and people around them, to improve their vocational skills, to prepare for a new job, curiosity, to be appreciated by the people around them, to be in need of the certificate that they get at the end of the course, and to be able to meet the needs of the family at home in order to reduce costs.

4. Trainees state that they have been informed about the courses by teachers/qualified instructors, announcements, internet/ telephone, their friends, previous trainees, the director, the mukhtar, their neighbors and their visits to the exhibitions. 94.1 % of the trainees state that they have joined the course they wanted to but 2.3 % of them state that they have joined the course they didn't want to because they needed the course for their jobs or the course they wanted to join was not available in their neighborhood. Trainees state that they join the courses to get a good job, to learn new things, to have a certificate, to improve their handicraft, to provide additional income, to learn needlework, to socialize, to make friends, to experience achievement, to produce, to make good use of their free time(hobby), to relax physically and mentally and they state that they want to continue their courses also in summer. 499 of the trainees(91.7 %) state that the courses have met their expectations while 24 of them (4.4 %) state that the courses haven't satisfied their expectations. They show the indifference of directors, insufficient classrooms, unhealthy conditions and insufficient education as the reasons of their dissatisfaction. 486 of the trainees (89.3 %)state that they have not been disappointed by the courses but 38 of the trainees (6.9 %) state that they have been disappointed by the courses. Those who have been disappointed complain that the

classrooms are not large enough, course time is too long, machines are squalid, course materials are inadequate, there is discrimination in the classrooms, there is no place to sell their products that they produce in the courses. The trainees suggest that machines should be renewed and maintained, classroom conditions should be improved, trainees should be provided with necessary materials, course time should be shortened, promotion and advertisements should be carried out for the courses, there should be more different courses, they should serve their apprenticeships and they should be provided with practical training and there should be a place to sell their products.

Keywords: Public Education, Adult Education, Expectation

TABLÖLAR LİSTESİ

	<u>SAYFA NO</u>
Tablo 1: Çalışma Grubu Katılımcı Sayıları Tablosu.....	23
Tablo 2: Kişisel Bilgilerin Frekans ve Yüzde Dağılımı Tablosu.....	24
Tablo 3: Kursiyerlerin Halk Eğitim Kurslarına Katılma Nedenlerinin Cinsiyete Göre Frekans (f) ve Yüzde (%) Tablosu.....	28
Tablo 4: Kursiyerlerin Halk Eğitim Kurslarına Katılma Nedenlerinin Yaşlara Göre Frekans (f) ve Yüzde (%) Tablosu.....	29
Tablo 5: Kursiyerlerin Halk Eğitim Kurslarına Katılma Nedenlerinin Öğrenim Durumlarına Göre Frekans (f) ve Yüzde (%) Tablosu.....	31
Tablo 6: Kursiyerlerin Halk Eğitim Kurslarına Katılma Nedenlerinin Çalışma Durumuna Göre Frekans (f) ve Yüzde (%) Tablosu.....	33
Tablo 7: Kursiyerlerin Halk Eğitim Kurslarına Katılma Nedenlerinin Gelir Durumlarına Göre Frekans (f) ve Yüzde (%) Tablosu	35
Tablo 8: Kursiyerlerin Halk Eğitim Kurslarına Katılma Nedenlerinin Medeni Durumlarına Göre Frekans (f) ve Yüzde (%) Tablosu.....	37
Tablo 9: Kursiyerlerin Halk Eğitim Kurslarına Katılma Nedenlerinin Çocuk Sahibi Olup Olmama Durumlarına Göre Frekans (f) ve Yüzde (%) Tablosu.....	39
Tablo 10: Kursiyerlerin Halk Eğitim Kurslarına Katılma Nedenlerinin Daha Önce Kursa Katılıp Katılmama Durumlarına Göre Frekans (f) ve Yüzde (%) Tablosu.....	40
Tablo 11: Kursiyerlerin Halk Eğitim Kurslarından Haberdar Olma Durumlarının Frekans (f) ve Yüzde (%) Tablosu.....	41
Tablo 12: Kursiyerlerin Katılmış Oldukları Halk Eğitim Kursundan Beklentilerinin Frekans (f) ve Yüzde (%) Tablosu.....	42

BÖLÜM 1

GİRİŞ

Bu bölümde problem durumuna yer verilmiştir.

1.1.Problem Durumu

Türkiye'de halk eğitimin gerekliliğini ortaya koyan koşullar ekonomik, toplumsal ve siyasal gelişmelerden soyutlamak olası değildir. Ancak, örgün eğitim kurumlarının bu gelişmelere uygun olarak bireylerin eğitim gereksinmelerini tek başına karşılaması olanaklı olmadığı gibi, bu örgün eğitimin ilkelerine ve yapılanmasına da ters düşmektedir (Celep, 2003) Halk Eğitimin öneminin yöneticiler tarafından kavranamaması nedeniyle halk eğitim faaliyetleri yeterince tanıtılmamış ve halk eğitim faaliyetlerine önem verilmemiştir. Oysa bireylerin eğitilmesinin ülkenin kalkınması, ekonomik ve toplumsal sorunların çözülmesi, kişisel doyumu sağlanması gibi pek çok faydası vardır.

Halk eğitimi; örgün eğitim sistemi dışında yürütülmekte, onun boş bıraktığı alanları tamamlamakta, ancak örgün eğitim gibi belli düzeylere ayrılmamakta ve birbirini izleyen hiyerarşik bir yapıya sahip bulunmamaktadır. Onun gibi tamamen resmi ve kurumsallaşmış da değildir (Güneş, 1996).Örgün eğitim yoluyla bireylere belli dönemlerde bilgi ve beceri kazandırılmaktadır. Örgün eğitimden sonra bireylere yeni davranışların kazanması ise ancak halk eğitimi ile gerçekleştirilebilir (Celep, 2003). Halk eğitim faaliyetlerine katılan kursiyerler örgün eğitim içinde yer almayan daha çok meslek edinme veya kişisel gelişimleri için gerekli bilgi ve becerileri kazanmak amacıyla kurslara katılmaktadırlar.

Deneyimlerime ve gözlemlerime göre, Halk eğitimi Merkezlerinin düzenlemiş olduğu Mesleki ve Teknik kurslara devam eden yetişkinlerin uygun programlara yönlendirilmesinde ve uygun programların uygulanmasında yaşanan olumsuzluklar;

- 1-Yetişkinlerin Halk Eğitimi Merkezlerinin düzenlediği kursların içeriğini bilmemesi.
- 2-Halk Eğitimi merkezlerine başvuran yetişkinlerin uygun programlara yönlendirilememesi.
- 3-Halk Eğitimi Merkezlerinin uyguladığı programların merkezde çalışanlar tarafından bilinmemesi ve takip edilmemesi.
- 4-Halk Eğitimi Merkezlerinin amaçları ve faaliyetleri hakkında kamuoyuna yeterli bilgi verilmemesi.

Bu araştırma ile kursiyerlerin demografik özelliklerini, kursları tercih etme nedenlerini ve kurslardan beklentilerini belirleme amaçlanmıştır. Böylece halk eğitimi merkezlerinde kursiyerlerin ilgi ve ihtiyaçları doğrultusunda kursların açılmasına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

BÖLÜM 2

Bu bölümde araştırma konusu ile ilgili literatür taramasına dayalı Eğitim, Yaygın Eğitim, Halk Eğitim Merkezleri, Mesleki ve Teknik Kurslar konusunda bilgilere yer verilmiştir.

2.1. Eğitim Hakkında Genel Bilgiler

2.1.1. Eğitimin Tanımı

Eğitim, bireyin doğumundan ölümüne kadar süregelen bir olgudur, içinde birçok tanımı bulabileceğimiz bir kavramdır.

Bireyin bedensel, duygusal ve sosyal yeteneklerinin kendisi ve toplumu için en uygun şekilde gelişimidir. Kısaca bireyin her yönü ile bir bütün olarak, kendisi ve toplumu için en uygun düzeyde geliştirilmesi sürecidir (Yeşilyaprak, 2004). Eğitim bir insanın bütün özelliklerini geliştirme ve topluma uyma çabasıdır (Kemertaş,1999). Eğitim bireylere istenilen davranışları kazandırma ve insan davranışlarında gerekli değişimleri elde etme sürecidir. Bu nedenle eğitimin, toplumun üretim ilişkileri, üretim dokusu ve bunların oluşturduğu ekonomik, toplumsal, siyasal yapı ve kurumlarla tutarlı olması gerekir (Kılıç, 1981).

Hayatın bütün alanlarında ihtiyaç duyulan bilgi, ahlaki değerler ve anlayışı geliştirmeyi amaçlayan etkinlikler olarak yorumlanmaktadır (Kurt, 2000). Eğitim bireyin kendi yaşantıları yoluyla, kasıtlı, istendik davranış değiştirme sürecidir (Ertürk, 1972). Birey üzerinde yapılan ve bireyin fiziksel, zihinsel, ahlaksal varlığında, kısaca davranışlarında belirli amaçlar doğrultusunda bir değişme ve gelişme gerektiren eylemler anlaşılmaktadır (Kutluğ, 1985).

Eğitim, kişinin zihni, bedeni, duygusal, toplumsal yeteneklerinin, davranışlarının, istenilen doğrultuda geliştirilmesi ya da ona birtakım amaçlara dönük yeni yetenekler, davranışlar, bilgiler kazandırılması yolundaki çalışmaların tümüdür (Akyüz, 2001). Okul öncesi ve okul sürecinde devam eden eğitim, iş hayatına

başladıktan sonra da sürer gider. Görevinin gerektirdiği, kendisinden hizmet beklenen konularda sürekli eğitim görmezse başarılı olması mümkün değildir.

2.2.Yaygın Eğitim Hakkında Genel Bilgiler

2.2.1. Yaygın Eğitim

Toplumdaki hızlı değişime paralel olarak kaydedilen çok önemli bir değişme ise “Eğitimde asıl olanın, okul eğitimi olduğu” anlayışının kendisindeki değişmedir. Gençler için okul eğitiminin değeri azalmamış, fakat öğrenmenin ve eğitimin insanın tüm hayatını içine alan bir süreç olduğu ve olması gerektiği düşüncesi yaygınlaşmıştır (Türk, 1999). Ekonomik, sosyal ve kültürel yaşamda meydana gelen gelişmeler bir yandan eğitime konu olabilecek istek ve ihtiyaçları artırırken diğer yandan da eğitimi yaşam boyu devam eden ve doyurulması gereken bir ihtiyaç haline getirmektedir (Miser, 1993).

Türk Dil Kurumu Eğitim Terimleri Sözlüğünde yaygın eğitim şöyle tanımlanmıştır. “Örgün eğitim olanaklarından hiç yararlanmamış durumda olanlara, gittikleri okullardan erken ayrılanlara ya da örgün eğitim kurumlarında okumakta olanlara ve meslek dallarında daha yeterli gelmek isteyenlere uygulanan eğitim şekli.” Sözlükte yaygın eğitim, halk eğitimi ile aynı anlamda kullanılmıştır. Türkiye’de halk eğitimi uygulamalarında başlangıç noktası toplumun ihtiyaç ve istekleridir. Bu sebeple yaygın eğitim, örgün eğitim dışında bulunan yetişkinlere, onların istekli olarak katılacakları programlar halinde devamlı olarak götürülmeye çalışılmaktadır (Yıldırım, 2009).

UNESCO tarafından hazırlanan ve UNESCO Türkiye Milli komisyonu tarafından Türkçe tercümesi yaptırılan Yetişkinler Eğitimi Terimler sözlüğünde yaygın eğitim, okul dışı eğitimle aynı anlamda kullanılmış ve şu şekilde tanımlanmıştır: “Öğrencilerin yazılması ve alınması gibi işlemleri istemeyen eğitim programları” ve “Okul dışı eğitime yaygın eğitim de denilir.” ifadesi kullanılmıştır. Okul-dışı eğitim ise, şöyle tanımlanmıştır. “Mesleki eğitim hariç olmak üzere örgün ve yükseköğretim sistemi dışında yapılan her türlü eğitimi belirtmek için kullanılan terim.”

Eğitim alanında vizyon, bireyin yaratıcılık ve hayal gücünü geliştiren; bireysel farklılıkların gözetilmesi ve değerlendirilmesi ile her bireyin özellikleri doğrultusunda en üst düzeyde kendini geliştirebildiği; zaman ve mekan kısıtlarından arınmış, kendi özgün öğrenme teknolojilerini yaratmış ve değişim esnekliğiyle kendini yenileme gücüne sahip;

öğrenme ve insan odaklı bir eğitim sistemine sahip olmaktır (Akçay, 2006, s.216). Eğitim sürdürülemezlik nedenleri ne olursa olsun, sistem dışına itilmiş bulunan bireylere eğitim sağlamak önem taşımaktadır. Ayrıca eğitimi yaşam boyu sürdürme zorunluluğu, bütün dünyada yaygın eğitimin vurgulanmasına neden olmuştur (Varış, 1981).

Yaygın eğitim, yetişkinlere okuma yazma öğretmek, temel bilgiler vermek, en son devam ettikleri öğrenim kademesinde edindikleri bilgi ve kabiliyetlerini geliştirmek ve hayatını kazanmasını sağlayacak yeni imkânlar kazandırmak amacıyla verilen okul dışı eğitimidir (Türk, 1999). Milli Eğitim Temel Kanununda ise yaygın eğitimin tanımı şöyledir: “Yaygın eğitim, örgün eğitimin yanında ve dışında düzenlenen eğitim faaliyetlerinin tümü” olarak ifade edilmiştir (MEB, 1973. Madde 18).

2.2.2.Yaygın Eğitimin Amaçları

Ülkemizde yaygın eğitimin amaçları ve ilkeleri 1973 yılında kabul edilen 1739 sayılı Milli Eğitimi Temel kanunu ve Milli Eğitim Bakanlığı’nın (Haziran 2010) Yaygın eğitim Kurumları Yönetmeliği’ne göre şöyle sıralanmıştır (MEB, 2010. Madde 4):

Yaygın eğitim faaliyetleri, Anayasa, Türk millî eğitiminin genel amaç ve temel ilkeleri ile Atatürk ilke ve inkılâpları doğrultusunda evrensel hukuka, demokrasi ve insan haklarına uygun ve bir bütünlük içinde yerine getirilmesi için planlı kalkınma hedefleri kapsamında toplumun özellikleri ve ihtiyaçlarına göre;

a) Bireylerin millî bütünleşme ve bireysel gelişimini güçlendirici, yurttaşlık hak ve ödevlerini bilinçli olarak yapmalarını sağlayıcı, demokrasi kültürünü, düşünce, kişilik ve yeteneklerini geliştirici biçimde eğitim çalışmaları yapmak,

b) Bilmeyenlere okuma-yazma öğretmek, bilenlere eksik eğitimlerini tamamlamaları için sürekli eğitim imkânları hazırlamak,

c) Türkçenin doğru, güzel, etkili ve kurallarına uygun olarak öğretilmesi, kullanılması ve yaygınlaştırılması yönünde yurt içi ve ikili anlaşmalar çerçevesinde yurt dışı için öğretim programları hazırlamak ve uygulanmasını sağlamak,

ç) Millî kültür değerlerinin korunmasına, dünya kültürüne açık olarak geliştirilmesine ve yaygınlaştırılmasına yardımcı olmak,

d) Yöresel özellik ve ihtiyaçlara göre eğitim, öğretim, üretim, istihdam ve pazarlamaya yönelik çalışmalar ile nitelikli iş gücünün yetiştirilmesinde meslekî ve teknik içerikli eğitim çalışmaları yaptırmak,

e) Göç edenlerin yeni ortamlarına uyum sağlamalarına yönelik eğitim çalışmaları yaptırmak,

f) Sağlık kuruluşları ve alan uzmanları ile iş birliği yapılarak halk sağlığının korunması, aile planlaması, sağlıklı beslenme ve barınma, iyi bir üretici ve bilinçli bir tüketici olma niteliğini kazandırıcı çalışmalar yaptırmak,

g) Hayat boyu öğrenme anlayışıyla bireylerin; bilimsel, girişimci, teknolojik, iktisadi, sosyal, kültürel gelişmelerini ve serbest zamanlarını en iyi şekilde değerlendirme ve kullanma alışkanlıkları kazandırmak, yeteneklerini geliştirme imkânını sağlamak,

ğ) Özel eğitim gerektiren bireylere, gelişim özelliklerine göre, bireysel yeterlilikleri doğrultusunda okuma-yazma öğretmek, bilgi ve beceri kazanmalarını sağlamak,

h) Aile eğitimi programları ile Türk aile yapısını güçlendirerek toplumsal yapının korunmasını sağlamak ve bu amaçla sürekli eğitim imkânları hazırlamak,

ı) Toplumda sevgi, hoşgörü, diyalog, iş birliği, farklılıklara saygı, yardımlaşma ve birikimleri paylaşma kültürünün gelişmesini sağlamak,

i) Yaşlı bireylerin sosyal ve ekonomik hayata etkin olarak katılımları için eğitim çalışmaları yapmak amacıyla düzenlenir.

2.2.3. Yaygın Eğitimin İlkeleri

Milli Eğitim Bakanlığı'nın (Haziran 2010) Yaygın eğitim Kurumları Yönetmeliği'ne göre yaygın eğitimin ilkeleri şunlardır (MEB,2010. Madde 5):

- a) Herkese açıklık
- b) İhtiyaca uygunluk
- c) Süreklilik
- ç) Geçerlilik
- d) Planlılık
- e) Yenilik ve gelişmeye açıklık
- f) Gönüllülük
- g) Her yerde eğitim
- ğ) Hayat boyu öğrenme
- h) Bilimsellik ve bütünlük
- ı) İş birliği ve eş güdüm

2.2.4. Yaygın Eğitim Veren Kurumlar

Başlıca yaygın eğitim kurumları şunlardan oluşmaktadır

- Halk eğitim merkezleri
- Çıraklık eğitimi merkezleri
- Pratik kız sanat okulları
- Olgunlaşma enstitüleri
- Yetişkinler teknik eğitim merkezleri
- Mesleki eğitim merkezleri
- Eğitim ve uygulama okulları
- Özel dersane
- Özel kurs
- Endüstri pratik sanat okulları
- Bilim ve sanat merkezleri
- Açık ilköğretim
- Açık lise
- Mesleki ve teknik açık öğretim okulu (Celep,2003).

2.3.Halk Eğitimi Merkezleri Hakkında Genel Bilgiler

2.3.1. Halk Eğitimi Merkezleri

Ülkemizde yetişkin eğitimine katılımın en yaygın ve sık görüldüğü kurum Halk Eğitimi Merkezleri (HEM) dir. Temel işlevi yetişkin eğitimi olan ve tüm ülkede yaygın bir şekilde faaliyet gösteren “Halk Eğitimi Merkezleri” Milli Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü'ne bağlıdır. Sayıları, açtıkları kurs çeşitleri günün ve yetişkinin ilgi ve gereksinimine göre değişen HEM'leri bugün 1000' in üzerinde merkezde, ücretsiz hizmet sunmaktadır. Halkın istediği konularda uygun eğitici/öğretmen olduğu takdirde kurs açılmaktadır. Devlet HEM'leriyle ülkenin her yerinde halk eğitimi uygulamalarını gerçekleştirmeyi hedeflemektedir (Coşkun 2012).

Bu merkezlerde, yaygın eğitimin temel ilkelerine uygun amaçlara varmak üzere halkın, içtimai, kültürel ve iktisadi kalkınmasına eğitim yoluyla yardım edecek ve yurttaşların dünya görüşlerini geliştirip, tavırlarında değişiklik meydana getirecek

faaliyetlere yer vermektedir (MEB, Halk Eğitimi Genel Müdürlüğü a.g.e 1973 S.65). Halk eğitim faaliyetleri Yaygın Eğitim Kurumları Yönetmeliğine göre yürütülmektedir. Halk Eğitimi Merkezleri kanalıyla en ücra köşelere kadar eğitim götürülmektedir (Arslan 1992) .

Halk Eğitimi, tüm insanlık tecrübelerini içine alır. Yetişkinlerin yeni bilgiler, beceriler anlayışlar, ilgiler kazanmalarına ve davranışlarına geçmelerine yardım eder. Halk eğitimi herkes için, her zaman, her yerde, her durumda yapılacak eğitim demektir. Halka, eğitimin sürekli bir etkileşim aracı olduğu, eğitime her yaşta ve her zaman gereksinme duyulacağı anlatılmalı ve halk eğitimi örgütünün bu gereksinmeye cevap verecek biçimde yurt çapında yayılması sağlanmalıdır (Kılıç, 1981).

Halk eğitimi faaliyetleri yer ve zamana bağlı olmaksızın her fırsatta düzenlenmekte, hizmet, vatandaşın en yakınına kadar ulaştırılmaktadır. Faaliyetler akşam saatleri ve hafta sonları da dâhil olmak üzere yılın 12 ayında aralıksız devam etmektedir. Düzenlenen kurslar ve kurs dışı eğitsel etkinliklere sadece yetişkinler değil, okul öncesi eğitimi çağındaki çocuklar da dâhil olmak üzere her yaş, eğitim, kültür, sosyal statü ve gelir düzeyindeki vatandaşlar katılabilmektedir (MEB, <http://mebk12.meb.gov.tr>). Halk eğitimi faaliyetlerine katılacak öncelikli hedef kitle aşağıda yer almaktadır.

Öncelikli hedef kitle:

Okuma-yazma bilmeyenlerle, temel eğitim eksikliği olanlar; herhangi bir nedenle örgün eğitime devam etmeyenler,

Örgün eğitimin herhangi bir kademesinden ayrılmış olanlar,

Herhangi bir örgün eğitim kurumunu bitirmiş olanlar,

Örgün eğitime devam ederken artakalan boş zamanlarını değerlendirmek isteyenler,

Örgün eğitim yoluyla edindikleri bilgi ve becerilerini tamamlamak, yenilemek geliştirmek isteyenler,

Herhangi bir işe başlayacak olanlar,

Herhangi bir işte çalışanlar,

Yaşlı ve emekliler,

*Yasal kısıtlılık altında bulunanlar,
Dış ülkelere çalışmaya ve öğrenime gidecekler,
Köyden kente göçenler,
Özel eğitim gerektiren kişiler,
Açık ve gizli işsizler,
Özel ve kamu kurum kuruluşlarında çalışanlar,
Mesleklerinde ilerlemek isteyenler,
Özelleştirme uygulamaları nedeniyle işini kaybetme riski taşıyanlar,
Bağımsızlığına yeni kavuşmuş Türk Cumhuriyetleri ile Türk
Topluluklarında yaşayan soydaşlarımızdır (MEB, <http://mebk12.meb.gov.tr>).*

2.3.2. Halk Eğitimi Merkezlerinin Kuruluşu

Halk eğitimi merkezlerinin eğitim faaliyetlerini yürütmek üzere il ve ilçelerde merkezler kurulur. İhtiyaç ve şartlar doğrultusunda belde, köy ve mahallelerde merkezlere bağlı olarak kurs yerleri oluşturulmaktadır (MEB,2010 Madde 6).

2.3.3.Halk Eğitimi Merkezlerinin Görevleri

Halk Eğitim Merkezleri yaygın eğitim kurumlar yönetmeliğinde belirtilen, yaygın eğitimin amaç ve ilkeleri doğrultusunda aşağıdaki görevler yürütülür:

a) Millî kültür, bilimsel ve teknolojik gelişmelere uyum, yurttaşlık eğitimi, aile eğitimi, güzel sanatlar, sportif, sosyal ve kültürel etkinlikler ile benzeri konuları içeren eğitim çalışmaları yapmak.

b) Bilmeyenlere okuma-yazma öğretimi, bilenlere eksik eğitimlerinin tamamlanması için destek sağlayıcı sürekli eğitim vermek, şartlar ve ihtiyaçlara göre ilgili eğitim kurumları ile iş birliği yapılarak programlar hazırlamak ve uygulamak.

c) Meslek öncesi eğitim ve yeni bir meslek edinme, çok yönlü iş eğitimi, endüstri içinde eğitim ve hayat boyu öğrenme konularını kapsayan yaygın eğitim veya kısa süreli ve kademeli mesleki ve teknik eğitim programları uygulamak; yerel düzeyde iş gücü piyasası ile ilgili araştırmalar yaparak istihdama yönelik meslek alanlarında kurslar düzenlemek ve nitelikli insan gücü yetiştirilmesine katkı sağlamak.

ç) Eğitim ihtiyacı olan alanlarda okuma-yazma, sosyal ve kültürel, mesleki ve teknik kurslar ile sosyal etkinlikler çerçevesinde toplantı, gezi, kampanya, kurs, seminer, konferans, yarışma, açık oturum, sergi, panel, sempozyum ve benzeri etkinlikler düzenlemek; gerekli şartların oluşturulması kaydıyla yöresel, ulusal ve uluslar arası düzeyde etkinlikler gerçekleştirmek; ihtiyaç duyulan kulüpleri oluşturarak çalıştırmak.

d) İmkânlar ölçüsünde kitaplıklar oluşturmak, belli aralıklarla yayınlar yapmak, çevrenin tarihî ve kültürel değerlerini derlemek ve yayın yoluyla tanıtmak.

e) Millî bayramlar, mahallî kurtuluş günleri, belirli gün ve haftalar, çevreye ait gelenek ve görenekler ile millî kültür değerlerinin tanıtılması, korunup yaşatılması yönünde çalışmalar yapmak.

f) Etkinliklerle ilgili hazırlanmış yazılı, görsel ve işitsel araçlardan belli bir program çerçevesinde kursiyerlerin yararlanmasını sağlayıcı çalışmalar yapmak.

g) Hayat boyu öğrenmeyi destekleyen ulusal ve uluslararası bilgi ağı oluşturmak, e-öğrenme uygulamalarında erişime açık bilgi kaynaklarının artırılmasını sağlamak.

ğ) Bakanlığa bağlı olmayan kurum ve kuruluşlarla iş birliği yaparak özel eğitim gerektiren bireyler, koruma altındaki bireyler, sokakta çalışan veya yaşayan çocuklar, değişik sektörlerde çalışan çocuklar, tedavi altındaki madde bağımlıları, tutuklu ve hükümlüler, rehabilitasyon merkezleri ile hastanede yatan kişilere kurs ve etkinlikler düzenlemek.

h) Emekliliğe uyum ve yaşlılara yönelik etkinlikler gerçekleştirmek.

ı) Aileyi geliştirmeye yönelik olarak çocuk psikolojisi, bakımı, gelişimi; ergenlik ve gençlik psikolojisi; ev yönetimi, aile iletişimi ve benzeri konularda eğitim etkinlikleri düzenlemek; anne-babalara çocuk eğitimiyle ilgili uygulamalı kurslar düzenlemek ve bu kursiyer çocuklarının yararlanabileceği çocuk bakım ve oyun odaları oluşturmak.

i) Uzaktan eğitimle ilgili her türlü gelişmeyi takip ederek, bu tür eğitim faaliyetlerinden yararlanmak için gerekli önlemleri almak (MEB,2010 Madde 7).

2.3.4.Halk Eğitimi Merkezi Kurslarının Türleri

Yaygın eğitim programları veya kısa süreli ve kademeli eğitim uygulayarak ekonomimizin gelişmesi doğrultusunda ve istihdam politikasına uygun meslekleri edinmeleri için yaş, eğitim seviyesi ve cinsiyet farkı gözetmeksizin bireyleri, meslek

sahibi, ortak kültürün gönüllü temsilcisi, katılımcı, paylaşımcı ve üretken vatandaş olarak yetiştirmek amacıyla yer ve zamana bağlı olmaksızın genel, mesleki ve teknik eğitim kursları düzenlenir (MEB,2010 Madde 21) .

Kurslar; genel, mesleki ve teknik olmak üzere iki bölümden meydana gelir. Bu bölümler birbirini destekleyici biçimde hazırlanır.

Meslekî ve teknik kurslar; kişilere meslekî bilgi ve beceri kazandırmak ve onların bu yönlerini geliştirmek, boş zamanlarını değerlendirmek, kendi ihtiyaçlarını karşılamalarını sağlamak amacıyla beceri geliştirme kursları; iş gücü piyasasının ihtiyaç duyduğu nitelikte meslek elemanı yetiştirmeye yönelik meslek kazandırma kursları olmak üzere iki şekilde düzenlenir. Meslek kazandırma kurslarında, mesleğin gerektirdiği temel bilgi ve beceri konuları, isteğe bırakılmadan zorunlu olarak işlenir. Aynı şekilde teknoloji bilgisi, iş güvenliği, verimlilik, girişimcilik ve benzeri derslere de kurs süresince yer verilir.

Sosyal ve kültürel kurslar; toplumun kültür seviyesini yükseltmek, kişilere sosyal, kültürel ve sportif nitelikli bilgi ve beceriler kazandırmak, onları bir üst öğrenim sınavlarına hazırlamak, millî kültür değerlerimizi korumak, yaşatmak, yaygınlaştırmak ve yeni nesillere aktarılmasını sağlar.

Okuma-yazma kursları; zorunlu ilköğretim çağı dışına çıkmış okuma-yazma bilmeyen ve okur-yazar olup ilköğretimini tamamlayamamış vatandaşların okuma-yazma öğrenmelerini, okur-yazar olanların ilköğretimde temel beceri kazanmalarını ve eksik eğitimlerini tamamlamalarını desteklemek amacıyla kurslar düzenlenir. Bu kurslar, okuma-yazma öğrenme ve eksik eğitim tamamlamaya yönelik programlardan oluşur.

Meslek kurs programları belgeye götürecek şekilde, ulusal ve uluslararası meslek ve eğitim standartlarına uygun olarak yapılandırılır (MEB,2010 Madde 22).

Halk eğitimi merkezlerinde kursların yanı sıra kurs dışı eğitsel etkinlikler ve eğitsel kulüp çalışmalarına da yoğun şekilde yer verilir. Kurs dışı eğitsel etkinliklerden en önemlileri şöyledir; Toplantı, sohbet, seminer, konferans, panel, sempozyum, sanatsal gösteri, sergi, festival, fuar, doğa yürüyüşü ve imza günleridir.

Halk eğitimi hizmetleri; hedef gurupların ve bu gurupların gereksinimlerinin farklılığı nedeni ile, içerik olarak çok farklı alanları içerir. Bu alanlar değişik

kaynaklarda farklı şekillerde ele alınmıştır. Ancak en detaylı olarak hizmet alanları şu şekilde sıralanabilir (Celep, 2003);

- Temel eğitim
- Genel kültür
- Demokrasi ve yurttaşlık eğitimi
- Ev yönetimi
- Mesleki ve teknik eğitim
- Güzel sanatlar eğitimi
- Sosyal hizmetler eğitimi
- Toplum eğitimidir.

Halk eğitimi merkezlerince düzenlenen meslekî teknik ve sosyal kültürel kurslar; çevrede yapılan kapsamlı bir alan araştırması (eğitim ihtiyaçlarını belirleme) çalışmalarından sonra plânlanmakta ve genel olarak 12 kişinin katılımıyla açılmaktadır (MEB, <http://mebk12.meb.gov.tr>)

2.3.5. Halk Eğitimi Merkezlerinde Açılan Mesleki ve Teknik Kurs programları

09.04.2014 tarihinde Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğünün <http://hbogm.meb.gov.tr/modulerprogramlar/index.html> internet sitesinde yayınlanan Mesleki ve Teknik kurs program alanları ve bazı Mesleki ve Teknik kurs programları Ek 1’de verilmektedir.

Halk Eğitimi Merkezlerinde düzenlenen mesleki teknik kurslarda mesleki bilgi beceri konularının yanı sıra kursiyerlerinin ihtiyaç duyduğu destek programlarına da (kişisel gelişim) yer verilmektedir. Düzenlenen kurslar içerisindeki destek programlarından bazıları şöyledir (MEB, <http://mebk12.meb.gov.tr>).

Girişimcilik

Tüketici eğitimi

Çocuk ihmalini ve istismarını önleme

Madde bağımlılığına karşı bilinç uyandırma

Çevre

Bulaşıcı hastalıklara karşı önlem

Doğal afetlere karşı önlem

Sivil savunma

Halk sağlığı

Beslenme

Vatandaşlık eğitimi

İnsan hakları ve demokrasi

Anne ve çocuk sağlığı

Hijyen

Ev kazalarına karşı önlem

Sigorta bilinci

2.3.6.Kursların düzenleneceği yerler

Halk eğitimi Merkezleri kursları eğitime uygun her yerde, kursiyerlerin talepleri dikkate alınarak yapılabilmektedir. Halk Eğitimi Merkezleri faaliyetlerini yaygın eğitim kurumları yönetmeliğine göre kurslar;

- a) Merkez binalarında,*
 - b) Ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde,*
 - c) İl, ilçe, belde, köy ve mahallelerde eğitim için sağlanan yerlerde,*
 - ç) Rehabilitasyon merkezlerinde,*
 - d) Kamu veya özel kuruluşlara ait yerlerde,*
 - e) Örgün eğitim, öğretim kurumlarına ait binalarda,*
 - f) Gezici olarak hazırlanan mobil eğitim araçlarında,*
 - g) Merkezlerce uygun görülen diğer yerlerde*
- düzenlenir denilmektedir (MEB, 2010 Madde 24).*

2.3.7.Kursların meslek kursları statüsünde düzenlenmesi

Merkezlerce, meslek kursları ile ilgili gerekli eğitim, öğretim ortamı oluşturulamadığı durumlarda bölgedeki mesleki ve teknik eğitim okul ve kurumlarıyla iş birliği yapılarak meslek kursları düzenlenir. Mesleki ve teknik kurslarla ilgili işlemler, Mesleki ve Teknik Eğitim Yönetmeliğinin meslek kurslarının düzenlenme ve yürütülme esasları hükümleri doğrultusunda yürütülür. Bu kurslara katılanlar, işletmelerde beceri eğitimine devam ettikleri sürece Mesleki Eğitim Kanunu çerçevesinde çırak öğrencilere tanınan iş kazaları ve meslek hastalıkları ile hastalık sigortaları hükümlerinden faydalandırılır (MEB, 2010.Madde 31).

Halk eğitimi merkezleri mesleki ve teknik kurslar için yeterli donanıma sahip olmadıkları için bu tür kursları düzenlemek oldukça zordur. Bu durum kursiyerlerde hayal kırıklığı ve memnuniyetsizlik yaratmaktadır. Eğitimcilerde ise iş doyumuna ulaşmalarına engel olmaktadır. Günümüz teknolojisinin hızla ilerlemesi de teknoloji ve donanım gerektiren sınıfların oluşturulmasını zorlaştırmaktadır. Halk eğitim merkezleri; sanayi kuruluşları, özel işletmeler, belediyeler, sivil toplum kuruluşları, dernekler, üniversiteler, mesleki ve teknik eğitim kurumları ile işbirliği yaparak alt yapı ve donanım eksiklerini gidererek kurslarını düzenlemelidir.

2.4.Araştırmanın Amacı ve Önemi

Halk eğitimi örgün eğitimin dolduramadığı boşluğu doldurmada önemli bir rol oynamaktadır. Bireylerin teknolojik gelişmelere, yeni ortamlara uyumlarını sağlama, işlerini kolaylaştırma, meslek edinmelerine ya da mesleklerinde yeni bilgi ve tecrübeler edinmelerine yardımcı olma, toplumsal ve ekonomik kalkınmayı sağlama, kültürel mirası yeni kuşaklara taşıma kısacası bireysel ve toplumsal ihtiyaçları karşılama açısından halk eğitimi önemli bir rol oynamakta ve örgün eğitimin dolduramadığı boşluğu doldurmada önemli bir fonksiyonu yerine getirmektedir. Yetişkin, ihtiyaç duyduğu eğitim ihtiyacının o an karşılanmasını ve bu kazandığı bilgi ve beceriyi hemen hayatına kullanmayı ve probleminin çözümünü ister. Örgün eğitim 15–20 yıl sonra ihtiyaç duyulacağı düşünülen bilgi ve becerileri kazandırmaya çalışır. Oysa halk eğitimi halkı yaşamında hemen kullanmaya ihtiyaç duyduğu bilgi ve beceri kazandırıcı eğitim verir. Halkın güncel eğitim ihtiyacını karşılar (Doğan, 2008).

Yetişkin katılımcıların mesleki ve teknik kurslara niçin katıldıklarının, bu kurslardan beklentilerinin tespiti yetişkinleri uygun programa yönlendirme açısından önemlidir. Aynı zamanda yetişkin eğitimi düzenleyen kurumların uygun programlar oluşturmaları ve uygulamaları açısından da önemlidir.

Bu nedenle bu araştırmada, Halk eğitimi merkezlerinde düzenlenen mesleki ve teknik kurslara katılan yetişkinlerin kursları tercih etme nedenleri ve kurslardan beklentilerini saptamak amaçlanmıştır.

2.5.Problem Cümlesi

Halk eğitimi merkezinde düzenlenen mesleki ve teknik kurslara devam eden yetişkinlerin bu kursları tercih etme nedenleri ve kursa ilişkin beklentileri nelerdir?

2.6.Alt Problemler

1. Kursiyerlerin kursları tercih etme nedenleri nelerdir?
2. Kursları tercih etme nedenlerinin cinsiyete göre dağılımı nasıldır?
3. Kursları tercih etme nedenlerinin medeni durumlarına göre dağılımı nasıldır
4. Kursları tercih etme nedenlerinin çocuğunun olup olmadığına göre dağılımı nasıldır
5. Kursları tercih etme nedenlerinin yaşlarına göre dağılımı nasıldır?
6. Kursları tercih etme nedenlerinin öğrenim durumuna göre dağılımı nasıldır?
7. Kursları tercih etme nedenlerinin çalışma durumuna göre dağılımı nasıldır?
8. Kursları tercih etme nedenlerinin gelir durumuna göre dağılımı nasıldır?
9. Kursları tercih etme nedenlerinin daha önce halk eğitim kurslarına katılıp katılmamalarına göre dağılımı nasıldır?
10. Kursiyerlerin kurstan beklentileri nelerdir?

2.7. Sayıtlar

1. Araştırma örneklemini evreni temsil etmektedir.
2. Araştırmaya katılanlar, veri toplama aracını içtenlikle cevaplamışlardır.

2.8.Sınırlılıklar

Bu araştırmanın kapsamı bakımından sınırlılıkları şöyledir:

1. Bu araştırma Menemen Halk Eğitimi Merkezi Müdürlüğünce açılan mesleki ve teknik kurslarla sınırlıdır.
2. Araştırma, anket ifadeleriyle sınırlıdır.

2.9.Tanımlar

Yaşam Boyu Eğitim: Eğitimin çocuklukla başlayan sürekli eğitim yaşantısının başlangıç evresi ile sınırlandırılmış ilk ve son bir deneyim olmadığı, tersine ömür boyu süren bir deneyim olması gerektiği anlayışıdır. Hayat, kendi başına sürekli bir öğrenim sürecidir; ancak her insanın, teknik ve toplumsal değişime ayak uydurabilmek, kendi çevresine ilişkin (evlenme, ana-baba olma, iş durumu, yaşlılık vb.) şartlar altında meydana gelen değişiklikler karşısında hazırlıklı olabilmek ve bireysel gelişimi bakımından tüm gizil gücünü harekete geçirebilmek amacıyla sürekli, maksatlı ve ardışık bir öğrenim görmesi için özgül fırsatlara ihtiyacı vardır. Yaşam boyu eğitim, bireyin hem maksatlı, hem de rastlantısal öğrenme yaşantılarını kapsar denilmektedir (UNESCO, 1985).

Yaygın eğitim: Örgün eğitim sistemine hiç girmemiş ya da örgün eğitim sisteminin herhangi bir kademesinde bulunan veya bu kademedan ayrılmış ya da bitirmiş bireylere; ilgi, istek ve yetenekleri doğrultusunda ekonomik, toplumsal ve kültürel gelişmelerini sağlayıcı nitelikte çeşitli süre ve düzeylerde hayat boyu yapılan eğitim, öğretim, üretim, rehberlik ve uygulama etkinliklerinin tümünü kapsar (MEB,2010)

Örgün Eğitim: İlk ve orta dereceli okullarda, üniversitelerde, tam zamanlı teknik eğitim ile yükseköğretim uzmanlık dallarına göre düzenlenen kurslarda yapılan eğitim; resmi olarak planlanan ve ardışık biçimde düzenlenen, öğretmen ve öğrencinin üzerlerine düşen görevlerin açıkça tanımlandığı, öğretmenin eğitim amacıyla öğrenciyi yönetmeye çalıştığı ve sorumluluk aldığı eğitim olarak tanımlanmıştır (UNESCO, 1985).

Sürekli Eğitim: Zorunlu eğitim sonrasında mesleki ya da genel, tam ya da yarı-zamanlı olarak düzenlenmiş tüm öğrenme olanaklarına sürekli eğitim denilmektedir (Duman, 1999).

Mesleki ve teknik kurslar: 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanununun 37 ve 38 inci maddeleri ile 3/7/2002 tarihli ve 24804 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Mesleki ve Teknik Eğitim Yönetmeliği hükümlerine göre düzenlenen meslek kursları ile geliştirme ve uyum kurslarını kapsamaktadır (MEB, 2011).

Merkez: Yaygın eğitim etkinliklerini hafta sonu tatilleri ve akşam saatleri de dâhil olmak üzere 07.00-24.00 saatleri arasında yürüten halk eğitimi merkezi müdürlüğünü ifade etmektedir (MEB, 2011).

Kurs: Halk eğitimi merkezleri tarafından doğrudan veya diğer kurum ve kuruluşlarla iş birliği hâlinde halka açık ve ücretsiz olarak düzenlenen genel, mesleki ve teknik kurslardır (MEB, 2010).

2.10.Kısaltmalar Listesi

MEB: Milli Eğitim Bakanlığı

HEM: Halk Eğitim Merkezi

KBA: Kursiyer Beklenti Anketi

KKSA: Kursa Katılma Sebepleri Anketi

SPSS: (Statistic Packets For Social Sciences) Sosyal Araştırmalar İçin İstatistiksel Program Paketi

2.11. Konuyla İlgili Yayın ve Araştırmalar

Halk eğitimi Merkezleri 2008/80 no’lu genelge ile 24/10/2008 tarihinden itibaren Modüler sisteme geçmiştir. Bu bölümde modüler programların uygulandığı bu dönemde mesleki ve teknik kurslarla ilgili yapılan ve yayınlanan araştırmalara yer verilmiştir.

Şahoğlu (2010) yüksek lisans tezi olarak, “Halk eğitim merkezlerinde düzenlenen kurslara devam eden yetişkinlerin katılım amaçları ve kurslara ilişkin görüşleri” adlı araştırma yapmıştır. Şahoğlu bu araştırmasını, Halk Eğitim Merkezleri’nde düzenlenen kurslara devam eden yetişkinlerin kurslara katılma

amaçlarını ve amaçlarına ulaşma durumlarını saptamak, yetişkinlerin kurslara ilişkin görüşlerini belirlemek, konu ile ilgili kurum ve kuruluşlara geçerli önerilerde bulunmak, amacıyla yapmıştır. Araştırma kapsamına aldığı yetişkinlerin % 40.7'si 'sertifika almak ve meslek edinmek', % 38.9'u 'yeni bilgiler edinerek kendisini geliştirmek' amacıyla kurslara katılmaktadır. Yetişkinlerin % 97.2'si kursa katılım amacını gerçekleştirmiştir. Araştırma kapsamına aldığı yetişkinlerden farklı konuda başka bir kursa katılmayı düşünenler önde gelmektedir (düşünen: % 70.4, düşünmeyen: % 29.6). Farklı konuda başka bir kursa katılmayı düşünenlerin tercih ettikleri kursları; bilgisayar, dikiş-nakış, güzellik ve bakım, anne-çocuk eğitimi, bilgisayarlı muhasebe, İngilizce ve müzik şeklinde sıralamıştır. Farklı konuda başka bir kursa katılmayı düşünmeyen yetişkinlerin belirttiği en önemli neden olarak yeterli zamana sahip olamamaları saptanmıştır.

Yanar (2011) yüksek lisans tezi olarak "Afyon ili halk eğitim merkezindeki takı tasarımı dersinin incelenmesi" adlı araştırma yapmıştır. Yanar bu araştırmasında takı tasarımı dersinin günlük hayattaki geçerliliği, el sanatları dersi içindeki yeri açısından kursiyer görüşlerine göre incelemiştir. Araştırma sonucunda takı tasarımı programını kursiyerlerin kendi tercihi olması nedeniyle, kursa severek katıldıklarını, kursun ders saatinin yeterli olduğunu ve yoğunlukla amacına ulaştığını saptamıştır. Araştırmacı ayrıca kullanılan programı içerik ve öğretim yöntemleri açısından kısmen yeterli görmektedir. Bunun yanı sıra araştırma sonucunda kurslarda oluşturulan takılar ile piyasadaki takılar arasında benzerlik olduğu, kurslarda en fazla kullanılan eğitim aracının dergi ve model kitapları olduğu ve kurslarda oluşturulan takıların sergileme ve satış imkânı bulunduğunu, öğrencilerin çoğunluğunun malzeme temini konusunda kısmen zorluk çektiği saptanmıştır.

Yüksel (2011)'in araştırmasının amacını Halk Eğitim Merkezlerindeki takı tasarımı eğitim programının incelenmesi, günümüzdeki yeri, bu kurslardan yaralanan kursiyerlerin beklentileri ve kurs hakkındaki düşüncelerinin belirlenmesi olarak belirtmektedir. Araştırmanın sonucuna göre tüm kursiyerlerin takı tasarımı kursuna katıldıklarını, katıldıkları kurslara çevreden haberdar olduklarını, çoğunluğunun boş zamanı değerlendirmek amacıyla kursa katıldıklarını görmüştür. Model tespitinde kitap ve dergilerden yararlandıklarını en çok kullandığı malzemelerin boncuk olduğunu saptamıştır. Uygulanan tekniklerin çoğu, zor görünen fakat uygulaması kolay olan teknikler olduğu, malzemelerin çoğunu, kurs yerinin temin ettiği; renklerinin seçiminde

kıyafete, moda, kullanılan yere, hazır modele ve tasarıma uygun olması gibi bütün kriterleri göz önüne alarak renk seçimini gerçekleştirdiklerini belirlenmiştir. Kursiyerlerin yapılan takıları aile bütçelerine katkı sağlamak için sattıkları saptanmıştır. Araştırmacı ayrıca takı yapımında en çok kullanılan teknikler arasında tığ örgü, çivi kıvrırma ve misina örgü kullanıldığını, en çok yapılan takılar arasında kolye, yüzük ve küpe bulmuştur. Kursiyerlerin çoğunluğu takı tasarımı kurslarında, amaçlarına oldukça yeterli düzeyde ulaştıklarını, verilen konuları, ders araçlarını, yararlanılan öğretim yöntemlerini, yararlanılan kaynakları oldukça yeterli buldukları, kurs ile ilgili beklentilerine oldukça yeterli düzeyde cevap aldıklarını görmüştür. Kursiyerlerin yaptıkları ürünleri çoğu zaman sergileyebildiklerini, yapılan ürünlerle piyasadaki ürünler arasında çoğu zaman benzerlik olduğu ve ilgi çekici olduğunu saptamıştır.

Zengin (2012) yüksek lisans tezi olarak “Yerinden edilmiş Kürt kadınlarının HEM'lerindeki (Halk eğitim merkezleri) eğitim programlarına katılmama sebepleri: Bir anlatı analizi” adlı araştırma yapmıştır. Bu çalışmada İstanbul Bayramtepe'de yaşayan yerinden edilmiş Kürt kadınlarının Halk Eğitim Merkezlerinin (HEM) sunduğu mesleki ve okuma-yazma kurslarına katılmama sebeplerini kendi hayat hikâyeleri algılarının analizi ile incelemeyi amaçlamıştır. Etnik ve dile dayalı ayrımcılık, anadilinde eğitim talebi, yakın aile ve eş baskısı, çocuk ve ev işi yükü ve sağlık problemleri Kürt kadınlarının eğitsel aktivitelere katılamamalarına veya yarıda bırakmalarına neden olan en yaygın faktörler olarak ortaya çıkarmıştır. Yerinden edilme sürecinin sonucu olarak gelişen bir takım faktörlerin yanı sıra, ataerkil aile yapısının özellikle genç yaşta Kürt kadınlarının eğitsel faaliyetlere katılmamalarında önemli bir etken olduğunu saptamıştır. Yaşça büyük Kürt kadınlarının ise Türkçe dilindeki yetersizlikten dolayı hem mesleki hem de okuma yazma kurslarına devam edemediklerini, bunun yanı sıra temel bir hak olarak anadilinde eğitim talepleri ön plana çıkarmıştır. Toplumsal cinsiyet rollerinin bir sonucu olarak çoğu Kürt kadınının, çocukların bakımı ve ev işlerinin yoğunluğundan eğitsel faaliyetlere katılamadığını saptamıştır.

Tezcan (2012) doktora tezi olarak “Halk eğitimi merkezi kurslarına katılan yetişkin öğrenenlerin güdüsel yönelimleri” adlı araştırma yapmıştır. Çalışmasında Muğla Halk Eğitimi Merkezi'nde düzenlenen kurslara 2010–2011 eğitim öğretim yılında katılan yetişkin öğrenenlerin, kursa katılma nedenleri ve güdüsel yönelimlerinin Cyril O. Houle'un yetişkin öğrenenler sınıflandırmasına dayalı olarak saptanmasını

amaçlamıştır. Araştırmada ayrıca (1) yetişkin öğrenenlerin güdüsel yönelimleri ile demografik özellikleri arasındaki ilişki, (2) yetişkin öğrenenlerin güdüsel yönelimlere göre dağılımı ve (3) mesleki teknik ve sosyal kültürel kurslara katılan yetişkin öğrenenlerin güdüsel yönelimleri arasındaki ilişkileri incelenmiştir. Nicel yolla elde edilen bulgulara göre; (1) Yetişkin öğrenenlerin %58,4'ü öğrenme yönelimli, %32'si amaç yönelimli ve %9,6'sı etkinlik yönelimlidir. (2) Güdüsel yönelimle cinsiyet, yaş, medeni durum, iş durumu, eğitim durumu ve daha önce katılan kurs sayısı arasında .05 düzeyinde anlamlı farklılıklar bulmuştur. (3) Medyan bölme puanlarına göre, amaç yönelimlilik en başat yönelimdir; etkinlik-öğrenme yönelimleri çift yönelimde en başattır. Elde ettiği nitel bulgulara göre: (1) Yetişkin öğrenenlerin, öğrenmeyi yaşama uygulamak olarak tanımladıkları. Öğrenme yönelimli yetişkin öğrenenlerin, gün içinde öğrenmeye amaç ve etkinlik yönelimli yetişkin öğrenenlerden daha fazla zaman ayırdıkları. (2) Amaç ve öğrenme yönelimli yetişkin öğrenenlerin öğrenme kaynağı olarak interneti daha çok kullandıkları. (3) Amaç yönelimli yetişkin öğrenenlerin sertifika almak ve mesleki nedenlerle, etkinlik yönelimli yetişkin öğrenenlerin yeni insanlarla tanışmak ve rutinden kaçmak için, öğrenme yönelimli yetişkin öğrenenlerin sadece öğrenmek için kursa katıldıkları sonuçlarını saptamıştır.

Coşkun (2012) yüksek lisans tezi olarak, “Halk eğitimi merkezlerinde açılan kurslara katılan yetişkinlerin beklentilerinin ve memnuniyetlerinin değerlendirilmesi” adlı araştırma yapmıştır. Araştırmayı, Halk Eğitimi Merkezlerinde açılan kurslara katılan yetişkinlerin beklentilerinin ve memnuniyetlerinin değerlendirilmesi amacıyla yapmıştır. Araştırmasında elde ettiği bulgularda; 1. Kursiyerlerin çoğunluğunun bayan, 36 yaş ve üzeri, evli, çocuk sahibi, ilköğretim mezunu, ev hanımı, orta gelire sahip olduğu, yarıya yakının da daha önce kursa katıldıkları. 2. Kursiyerlerin kursa katılma nedenleri olarak en önemli buldukları; "günlük yaşamımda değişiklik yapma isteği" ve "bireysel özelliklerimi geliştirmek için" ifadeleri olurken en az önemsedikleri ise, "çevremde daha çok takdir görme isteği" ifadelerine. 3. Kursiyerlerin memnuniyet düzeyleri açısından en yüksek düzeyde "Halk eğitimi merkezlerini yakınlarınıza ve diğer kişilere tavsiye etmeyi düşünüyor musunuz?", ifadesine evet dedikleri, en düşük düzeyde "Kurstaki size anlatılan konuları anlamakta zorlandınız mı?" ifadesine evet dedikleri. 4. Kurslara katılma nedenleri olarak, yeni insanlarla tanışma ve yeni arkadaşlar edinme, bedensel ve ruhsal olarak daha sağlıklı olma, içinde bulunduğum

stres ve sıkıntıdan kurtulma, toplumun hızlı değişmesine uyum sağlayabilme, boş zamanlarımı değerlendirme, günlük yaşamımda değişiklik yapma, , çevreme veya çalıştığım kuruma daha faydalı olma, katıldığım kursa çevre tarafından değer verilmesi, meslek edinmek veya mesleğimi geliştirme, kendimin ve ailemin bazı ihtiyaçlarını evde karşılayarak, aile masraflarını azaltma, bireysel özelliklerimi geliştirme, asıl işim yanında ek gelir sağlayacak ikinci bir iş için gerekli bilgi ve beceri edinme, yeni bir iş için hazırlanma, sadece merak, çevremde daha çok takdir görme, kurs sonunda alacağım belgeye ihtiyaç duyma nedenlerini kursiyerlerin önemli buldukları. 5.Kursiyer memnuniyet düzeyinin yüksek olduğu, kursiyerlerin Halk Eğitimi Merkezlerinin eğitim ve öğretimle ilgili değişim ve gelişmeleri takip ettiği, kurs öğretmenlerinin yeterli olduğu, merkezin yönetici ve eğiticileri dışında kalan diğer personelin işlerini kolaylaştırmak için yardımcı olduğu, yönetici ve eğiticilerin yeterince çalıştıkları, Halk eğitim merkezlerinin toplumun kültürel ve sosyal ihtiyaçlarını desteklediği, açılan kursların halkın beklentilerini karşıladığı, aldıkları eğitimin çalışma hayatına katkı sağlayacağı, sınavların değerlendirilmesinde adil davranıldığı, merkezimizde kurs ve kursiyerlerden kaynaklanan sorunları müdür veya müdür yardımcılarının dikkate aldığı, eğitimlerin amaçları gerçekleştirdiği, kursiyerlerin yakınlarına ve diğer kişilere tavsiye etmeyi düşündükleri, kursta anlatılan konuları anlamakta zorlanmadıkları, kurslarda huzursuz eden durumların bulunmadığı, kursiyerleri ilgilendiren konular hakkındaki duyuruların zamanında yapıldığı, Halk eğitimi merkezinde yeterince sosyal ve kültürel faaliyetler düzenlendiği, yöneticilerin sınıfları ziyaret ettiği, varsa eksiklik ve aksaklıkların giderilmesi için çalışmalar yapıldığı, Halk eğitimi merkezinde açılan diğer kurs ve etkinliklere katılmak istedikleri, Halk eğitimi merkezinin beklentilerine uygun eğitim verdiği, ders için ihtiyaç duyulan araç gereçleri yeterli buldukları. Sonuçlarını saptamıştır.

BÖLÜM 3

Bu bölümde araştırmanın modeli, evren ve örnekleme, araştırmada kullanılan veri toplama araçları, verilerin analiz edilmesinde yararlanılan istatistiksel tekniklerle ilgili bilgiler yer almaktadır.

3.1.Araştırmanın Modeli

Bu araştırmada genel tarama modeli kullanılmıştır. Genel tarama modelleri çok sayıda elemandan oluşan bir evrende, evren hakkında genel bir yargıya varmak amacıyla, evrenin tümü ya da ondan alınacak bir grup, örnek ya da örneklem üzerinde yapılan tarama düzenlemeleridir (Karasar, 2006).

3.2.Araştırmanın Yöntemi:

Bu araştırma tarama türünde (survey) bir araştırmadır. Tarama türündeki araştırmalarda geniş kitlelerden toplanan veriyle bir konu veya olaya yönelik incelenmek istenen hedef kitlenin ilgi, beceri, yetenek ve tutum gibi özelliklerini incelenmesi hedeflenmektedir (Büyüköztürk, Kılıç Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2008). Bu araştırmada Menemen Halk Eğitimi Merkezi Müdürlüğünce 2013–2014 eğitim öğretim yılında düzenlemiş olduğu mesleki ve teknik kurslara devam eden kursiyerlerin kursları tercih etme nedenleri ve beklentileri kişisel özelliklerine göre incelenerek bir profil elde edilmesi amaçlandığı için tarama modeli kullanılmıştır. Kursiyerlerin kursları tercih etme nedenlerini belirlemek amacıyla “Kursa Katılma Sebepleri Anketi (KKSA)”, demografik bilgilerini belirlemek için “Demografik bilgi formu” ve “Kursiyer Beklenti Görüşme Formu” uygulanmıştır.

3.3.Çalışma Grubu

Bu araştırmanın evreni 2013–2014 eğitim öğretim yılında İzmir ili sınırları içinde Halk Eğitimi Merkezlerinde açılan Mesleki ve Teknik kurslara kayıtlı yetişkinlerdir. Araştırmanın örnekleme, 2013–2014 eğitim öğretim yılı Şubat-Mart

aylarında, Menemen Halk Eğitimi Merkezi Müdürlüğünün düzenlemiş olduğu Mesleki ve Teknik kurslara devam eden (1324 kişi) kursiyerlerdir. Kursiyerlerin tümüne ulaşılmaya çalışılmış, kurslara devam eden 544 kişiden geri dönüş alınmıştır.

Tablo 1. Çalışma grubu Katılımcı Sayıları:

KURS ADI	AÇILAN KURS SAYISI	KADIN KURSİYER SAYISI	ERKEK KURSİYER SAYISI	TOPLAM KURSİYER SAYISI	ANKETE KATILAN KURSİYER SAYISI
AHŞAP SÜSLEME (DEKORATİF)	4	40	11	51	31
ARTİSTİK ÇİZİM VE DRAPAJ	1	10	-	10	7
AĞ SİSTEMLERİ VE YÖNLENDİRME	1	12	-	12	9
BASİT NAKİŞ İĞNE TEKNİKLERİ	1	12	-	12	8
BİLGİSAYAR DESTEKLİ MUHASEBE	2	24	10	34	12
BİLGİSAYAR KULLANIMI	3	51	14	65	26
BOYACI –ÇİNİ İŞLEMECİ	1	12	-	12	5
ÇOCUK GÖSTERİ GİYSİLERİ DİKİMİ	1	15	-	15	7
DEKORATİF TABLO YAPIMI	2	32	-	32	23
DİKİM İŞÇİSİ	1	7	7	14	9
ELDE TÜRK İŞLEMELERİ	3	44	-	44	25
EMLAK DANIŞMANLIĞI	1	6	38	44	10
GELENEKSEL EL NAKİŞLARI	5	84	-	84	32
GIDA HİJYENİ VE SANİTASYON	1	12	9	21	8
HASTA KABUL İŞLEMLERİ	2	83	9	92	54
HASTA VE YAŞLI REFAKATÇİSİ	1	39	1	40	5
HAZIR GEREÇLERLE YAPILAN NAKİŞLAR	2	32	-	32	10
İĞNE OYASI	1	24	-	24	17
KADIN GİYİM MODELİST YARDIMCILIĞI	4	61	-	61	27
KADIN GİYSİLERİ DİKİMİ	4	63	-	63	28
KADIN GİYSİLERİ KALIP HAZIRLAMA	1	16	-	16	5
MAKİNE NAKİŞLARI	8	130	1	131	53
MOTORLU TAŞIT SÜRÜCÜLERİ SINAV SORUMLUSU	1	10	65	75	30
OYALAR	4	96	-	96	27
ÖZÜRLÜ BAKIMI	2	123	26	149	33
SÖKÜM İŞÇİSİ	1	3	10	13	7

TAKI YAPIMI	2	28	2	30	15
TAKILAR (MİSİNALI-ÇİVİLİ-ÖRME DÜĞÜMLÜ)	2	32	-	32	14
TIĞ OYASI	1	20	-	20	7
TOPLAM	63	1121	203	1324	544

3.4. Araştırmaya Katılan Kursiyerlere İlişkin Kişisel Bilgiler

Araştırmaya katılan kursiyerlerin cinsiyetlerine, yaşlarına, medeni durumlarına, çocuk sahibi olma durumuna, öğrenimlerine, çalışma durumlarına, gelir durumuna, daha önce kursa katılma durumuna göre dağılımları Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2: Kişisel Bilgilerin Frekans ve Yüzde Dağılım Tablosu

Değişken		f	%
Cinsiyet	Kadın	463	85,1
	Erkek	81	14,9
Yaş	15-25 yaş	147	27,0
	26-35 yaş	156	28,7
	36 ve üzeri	241	44,3
Medeni Durum	Bekar	155	28,5
	Evli	374	68,8
	Boşanmış	15	2,8
Çocuk	Var	359	66,0
	Yok	185	34,0
Öğrenim Durumu	İlkokul	131	24,1
	Ortaokul	86	15,8
	Lise	199	36,6
	Üniversite	123	22,6
	Yüksek Lisans	5	0,9
Çalışma Durumuna	Ev Hanımı	291	53,5
	İşsiz	124	22,8
	Kamu sektörü	63	11,6
	Özel sektör	37	6,8
	Kendi işi	6	1,1
	Emekli	23	4,2
Gelir	1000 TL ve altı	185	34,0
	1001 TL – 2000 TL	230	42,3
	2001 TL ve üzeri	129	23,7
Kursa Katılma	Evet	324	59,6
	Hayır	220	40,4

Ölçeği dolduran 544 kursiyerden; 463'si (%85,1) bayan, 81'i (%14,9) erkektir. 147'si (%27,0) 15-25 yaşında, 156'sı (%28,7) 26-35 yaşında, 241'i (%44,3) 36 yaş ve üzeridir. 155'i (%28,5) bekâr, 374'ü (%68,8) evli, 15'i (%2,8) boşanmıştır. Katılımcıların 359'u (%66,0) çocuk sahibi, 185'i (%34,0) çocuk sahibi değildir. 131'i (%24,1) ilkokul mezunu, 86'sı (%15,8) ortaokul mezunu, 199'u (%36,6) lise mezunu, 123'ü (%22,6) üniversite, 5'i (%0,9) yüksek lisans mezunudur. 291'i (%53,5) ev hanımı, 124'ü (%22,8) işsiz, 63'ü (%11,6) kamu sektörü, 37'si (%6,8) özel sektör, 6'sı (%1,1) kendi işi, 23'ü (%4,2) emeklidir. 185'i (%34,0) 1000 TL ve altı gelire sahip, 230'u (%42,3) 1001–2000 TL gelire sahip, 129'u (%23,7) 2001 TL ve üzeri gelire sahiptir. 324'ü (%59,6) daha önce kursa katılmış, 220'si (%40,4) daha önce kursa katılmamıştır.

3.5. Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplamak amacıyla, “Kurslara Katılma Sebepleri Anketi”, “Kişisel Bilgi Formu” ve “Kursiyer Beklenti Görüşme Formu” kullanılmıştır.

3.5.1. Kursa Katılma Sebepleri Anketi (KKSA)

Kursiyerlerin kursları tercih etme sebeplerini belirlemek amacıyla kullanılan anket Coşkun (2012) tarafından geliştirilmiştir. Anket ilk olarak Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde “Halk Eğitimi Merkezlerinde açılan kurslara katılan yetişkinlerin beklentilerinin ve memnuniyetlerinin değerlendirilmesi (Tuzla Örneği)” başlıklı yüksek lisans tezinde kullanılmıştır. Anket 16 ifadeden oluşmaktadır. Kursiyerlerden her ifadeyi önemli, kısmen önemli ve önemsiz şeklinde cevaplamaları istenmiştir. Önemsiz için 1, kısmen önemli için 2, önemli için 3 puan verilerek veriler oluşturulmuştur. Anket için gerekli izin alınmıştır. (Ek:6)

Anketin güvenirlik çalışmaları kapsamında iç tutarlılığını belirlemek amacıyla Cronbach Alpha katsayılarına bakılmıştır. Anketin toplam iç tutarlık katsayısı ise 0,82 olarak bulunmuştur. Bu değerlerin anketin güvenirlik düzeyi için kabul edilebilir değerler olduğu söylenebilir.

3.5.2 Kişisel Bilgi Formu

Kişisel Bilgi Formu, araştırmaya katılan yetişkinlerin demografik özelliklerinden cinsiyet, yaş, medeni durum, çocuk sahibi olma, öğrenim durumu, mesleği, gelir durumu, daha önce kursa katılma, katıldığı kursun adı değişkenlerini belirlemek amacıyla uygulanmıştır. Kursiyerler Kişisel Bilgi Formundan kendilerine uygun olan seçenekleri işaretlemişlerdir.

3.5.3. Kursiyer Beklenti Görüşme Formu

Görüşme formu hazırlanırken öncelikle sorulacak sorular belirlenmiştir. Sorular oluşturulurken kolay anlaşılabilir sorular yazma, açık uçlu sorular sorma, odaklı sorular hazırlama, yönlendirmekten kaçınma, çok boyutlu sorular sormaktan kaçınma ve soruları mantıklı bir biçimde düzenleme gibi ilkelere (Yıldırım ve Şimşek, 2008) dikkat edilmiştir.

Kursiyer Beklenti Görüşme Formunda Halk Eğitim Merkezlerinde kurslara katılan kişilere 7 soru yöneltilmiş, sorularla kursiyerlerin kurslardan talepleri ve beklentilerinin karşılanıp karşılanmadığı yüz yüze görüşme yapılarak belirlenmiştir.

- 1-Katılmış olduğunuz kurstan nasıl haberdar oldunuz?
- 2-Katılmış olduğunuz kurs istediğiniz kurs muydu?
- 3-Katılmış olduğunuz kurstan neler bekliyorsunuz/bekliyordunuz?
- 4-Kurs beklentilerinizi karşıladı mı?
- 5-(Cevap hayır ise) Beklentinizi karşılamamasının nedenleri neler?
- 6-Sizi hayal kırıklığına uğratan durumlar oldu mu?
- 7-Kursların daha iyi olması için önerileriniz neler?

Sözel verilerin analizinde analiz yapan kişinin güvenilirliğinin hesaplanması için araştırmacıların veri kodlama güvenilirliğine bakılmıştır. Bunun için verilerin önceden hazırlanmış kategorilere kodlanması sürecinde analizi yapan araştırmacıların güvenilirliği için, uyuşum yüzdesi hesaplanmıştır. Bunun için uyuşum yüzdesi formülü kullanılmıştır.

$$p = \frac{N_{ax100}}{N_a + N_d}$$

P: Uyuşum yüzdesi; Na: Uyuşum miktarı; Nd: Uyuşmazlık miktarı (Türnüklü ve Şahin, 2003). Buna göre uyuşum yüzdesi % 83,87 olarak bulunmuştur. Gözlemciler arası değerlendirme sonuçlarının güvenilir sayılabilmesi için uyuşum indeksi değerinin %75'in üzerinde olması gerekir (Şencan, 2005).

3.6. Verilerin Toplanması

Bu bölümde araştırmaya temel oluşturan katılımcıların görüş ve beklentilerinin belirlenmesinde kullanılan ölçme araçları ve uygulama süreci yer almaktadır.

3.6.1.Ölçme Aracının Uygulanma Aşamaları

2013–2014 Eğitim öğretim yılında, İzmir ili Menemen Halk Eğitimi Merkezinin açtığı Mesleki ve Teknik kurslara katılanların sayıları belirlendikten sonra kişisel bilgi formu, “Kursa Katılma Sebepleri Anketi (KKSA)” ve “Kursiyer Beklenti Görüşme Formu” gönüllülük esasına göre anketin uygulanmasında gerekli hassasiyetin gösterilmesi istenerek kursiyerlere kurs öğretmenleri vasıtasıyla dağıtılmış ve bir hafta sonra ölçekler toplanmıştır.

3.7. Verilerin Çözümlemesi

SPSS for Windows 16.0 istatistik paket programıyla analiz edilmiştir. cinsiyet, yaş, medeni durum, çocuk sahibi olma, öğrenim durumu, mesleği, gelir durumu, daha önce kursa katılma, katıldığı kurs adı değişkenlerinin frekans ve yüzde hesapları yapılmış her bir değişken için anketler çapraz tablo kullanılarak karşılaştırılmıştır. Araştırmada katılımcıların görüşlerinin değerlendirilmesinde betimsel istatistikler kullanılmıştır. Görüşme formu aracılığı ile toplanan verilerin çözümlemesinde ise betimsel analiz tekniğinden yararlanılmıştır (Yıldırım ve Şimşek, 2008). Yazılı olarak elde edilen görüşler belli kategoriler altında toplanarak frekansları çıkarılmıştır.

BÖLÜM 4

BULGULAR

4.1 Kursiyerlerin Kurslara Katılma Nedenleri

Kursiyerlerin kursa katılma nedenleri demografik değişkenlere göre çapraz tablo ile karşılaştırılmış ve sonuçlar aşağıda verilmiştir.

4.1.1. Cinsiyete Göre Kurslara Katılma Nedenleri

Kursiyerlerin cinsiyetlerine göre kurslara katılma nedenleri Tablo 3’de verilmektedir.

Tablo 3. Kursiyerlerin Halk Eğitim Kurslarına Katılma Nedenlerinin Cinsiyete Göre Frekans (f) ve Yüzde (%) Tablosu

Sıra No	Kurslara katılma nedenleri	Cinsiyet	Önemli		Kısmen Önemli		Önemsiz	
			f	%	f	%	f	%
1	Yeni insanlarla tanışma ve yeni arkadaşlar edinme isteği	Kadın	286	61,8	134	28,9	43	9,3
		Erkek	34	42,0	33	40,7	14	17,3
2	Bedensel ve ruhsal olarak daha sağlıklı olmak için	Kadın	317	68,5	113	24,4	33	7,1
		Erkek	40	49,4	23	28,4	18	22,2
3	İçinde bulunduğum stres ve sıkıntıdan kurtulmak için	Kadın	262	56,6	130	28,1	71	15,3
		Erkek	23	28,4	21	25,9	37	45,7
4	Toplumun hızlı değişmesine uyum sağlayabilmek için	Kadın	254	54,9	65	14,0	144	31,1
		Erkek	34	42,0	14	17,3	33	40,7
5	Boş zamanlarımı değerlendirme isteği (Hobi)	Kadın	328	70,8	85	18,4	50	10,8
		Erkek	23	28,4	28	34,6	30	37,0
6	Günlük yaşamımda değişiklik yapma isteği	Kadın	292	63,1	119	25,7	52	11,2
		Erkek	31	38,3	29	35,8	21	25,9
7	Bireysel özelliklerimi geliştirmek için	Kadın	361	78,0	78	16,8	24	5,2
		Erkek	58	71,6	20	24,7	3	3,7
8	Asıl işim yanında ek gelir sağlayacak ikinci bir iş için gerekli bilgi ve beceri edinme isteği	Kadın	256	55,3	126	27,2	81	17,5
		Erkek	46	56,8	28	34,6	7	8,6
9	Aileme, çevreme veya çalıştığım kuruma daha faydalı olma isteği	Kadın	318	68,7	114	24,6	31	6,7
		Erkek	51	63,0	23	28,0	7	8,6
10	Katıldığım kursa çevre tarafından değer verilmesi	Kadın	285	61,6	117	25,3	61	13,2
		Erkek	35	43,2	20	24,7	26	32,1
11	Meslek edinmek veya mesleğimi geliştirmek	Kadın	312	67,4	98	21,2	53	11,4
		Erkek	47	58,0	24	29,6	10	12,3

12	Yeni bir iş için hazırlanma isteği	Kadın	255	55,1	115	24,8	93	20,1
		Erkek	43	53,1	17	21,0	21	25,9
13	Sadece merak ettiğim için	Kadın	135	29,2	149	32,2	179	38,7
		Erkek	9	11,1	20	24,7	52	64,2
14	Çevremde daha çok takdir görme isteği	Kadın	125	27,0	157	33,9	181	39,1
		Erkek	15	18,5	17	21,0	49	60,5
15	Kurs sonunda alacağım belgeye ihtiyaç duymam	Kadın	219	47,3	130	28,1	114	24,6
		Erkek	45	55,6	18	22,2	18	22,2
16	Kendimin ve ailemin bazı ihtiyaçlarını evde karşılayarak aile masraflarını azaltma ihtiyacı	Kadın	252	52,3	134	28,9	87	18,8
		Erkek	37	45,7	19	23,5	25	30,9

Tabloda görüldüğü gibi kursiyerler cinsiyetlerine göre kursa katılma nedenlerinin tamamını kendilerine göre önemli bulmaktadırlar. Erkeklerin ve bayanların en önemli buldukları neden; *"bireysel özelliklerimi geliştirmek için"* ifadesidir. Erkeklerin en az önemsedikleri neden *"çevremde daha çok takdir görme isteği"* olurken, bayanların en az önemsedikleri neden *"sadece merak ettiğim için"* ifadesidir.

4.1.2. Yaşlara Göre Kurslara Katılma Nedenleri

Kursiyerlerin yaşlarına göre kurslara katılma nedenleri Tablo 4’de verilmektedir.

Tablo 4. Kursiyerlerin Halk Eğitim Kurslarına Katılma Nedenlerinin Yaş Durumuna Göre Frekans (f) ve Yüzde (%) Tablosu

Sıra No	Kurslara katılma nedenleri	Yaş Durumu	Önemli		Kısmen Önemli		Önemsiz	
			f	%	f	%	f	%
1	Yeni insanlarla tanışma ve yeni arkadaşlar edinme isteği	15-25 Yaş	78	53,1	40	27,2	29	19,7
		26-35 Yaş	92	59,0	51	32,7	13	8,3
		36 ve üzeri	150	62,2	76	31,5	15	6,2
2	Bedensel ve ruhsal olarak daha sağlıklı olmak için	15-25 Yaş	78	53,1	47	32,0	22	15,0
		26-35 Yaş	102	65,4	37	23,7	17	10,9
		36 ve üzeri	177	73,4	52	21,6	12	5,0
3	İçinde bulunduğum stres ve sıkıntıdan kurtulmak için	15-25 Yaş	67	45,6	39	26,5	41	27,9
		26-35 Yaş	78	50,0	40	25,6	38	24,4
		36 ve üzeri	140	58,1	72	29,9	29	12,0
4	Toplumun hızlı değişmesine uyum sağlayabilmek için	15-25 Yaş	93	63,3	24	16,3	30	20,4
		26-35 Yaş	77	49,4	26	16,7	53	34,0
		36 ve üzeri	118	49,0	29	12,0	94	39,0
5	Boş zamanlarımı değerlendirme isteği (Hobi)	15-25 Yaş	94	63,9	30	20,4	23	15,6
		26-35 Yaş	88	56,4	43	27,6	25	16,0
		36 ve üzeri	169	70,1	40	16,6	32	13,3
6	Günlük yaşamımda değişiklik yapma isteği	15-25 Yaş	85	57,8	46	31,3	16	10,9
		26-35 Yaş	92	59,0	39	25,0	25	16,0
		36 ve üzeri	146	60,0	63	26,1	32	13,3
7	Bireysel özelliklerimi geliştirmek için	15-25 Yaş	113	76,9	28	19,0	6	4,1
		26-35 Yaş	117	75,0	30	19,2	9	5,8

		36 ve üzeri	189	78,4	40	16,6	12	5,0
8	Asıl işim yanında ek gelir sağlayacak ikinci bir iş için gerekli bilgi ve beceri edinme isteği	15-25 Yaş	88	59,9	40	27,2	19	12,9
		26-35 Yaş	92	59,0	44	28,2	20	12,8
		36 ve üzeri	122	50,6	70	29,0	49	20,3
9	Aileme, çevreme veya çalıştığım kuruma daha faydalı olma isteği	15-25 Yaş	109	74,1	32	21,8	8	4,1
		26-35 Yaş	105	67,3	37	23,7	14	9,0
		36 ve üzeri	155	64,3	68	28,2	18	7,5
10	Katıldığım kursa çevre tarafından değer verilmesi	15-25 Yaş	95	64,6	29	19,7	23	15,6
		26-35 Yaş	79	50,6	50	32,1	27	17,3
		36 ve üzeri	146	60,6	58	24,1	37	15,4
11	Meslek edinmek veya mesleğimi geliştirmek	15-25 Yaş	121	82,3	18	12,2	8	5,4
		26-35 Yaş	102	65,4	36	23,1	18	11,5
		36 ve üzeri	136	56,4	68	28,2	37	15,4
12	Yeni bir iş için hazırlanma isteği	15-25 Yaş	115	78,2	20	13,6	12	8,2
		26-35 Yaş	96	61,5	32	20,5	28	17,9
		36 ve üzeri	87	36,1	80	33,2	74	30,7
13	Sadece merak ettiğim için	15-25 Yaş	35	23,8	44	29,9	68	46,3
		26-35 Yaş	33	21,2	50	32,1	73	46,8
		36 ve üzeri	76	31,5	75	31,1	90	37,3
14	Çevremde daha çok takdir görme isteği	15-25 Yaş	52	35,4	47	32,0	48	32,7
		26-35 Yaş	36	23,1	53	34,0	67	42,9
		36 ve üzeri	52	21,6	74	30,7	115	47,7
15	Kurs sonunda alacağım belgeye ihtiyaç duymam	15-25 Yaş	91	61,9	35	23,8	21	14,3
		26-35 Yaş	77	49,4	49	31,4	30	19,2
		36 ve üzeri	96	39,8	64	26,6	81	33,6
16	Kendimin ve ailemin bazı ihtiyaçlarını evde karşılayarak aile masraflarını azaltma ihtiyacı	15-25 Yaş	81	55,1	46	31,3	20	13,6
		26-35 Yaş	84	53,8	38	24,4	34	21,8
		36 ve üzeri	114	47,3	69	28,6	58	24,1

Tabloda görüldüğü gibi kursiyerler yaşlarına göre kursa katılma nedenlerinin tamamını kendilerine göre önemli bulmaktadırlar. 15-25 yaşındaki kursiyerlerin en önemli buldukları neden; *"Meslek edinme veya mesleğimi geliştirmek"* olurken en az önemsedikleri ise, *"Sadece merak ettiğim için"* ifadesidir. 26-35 yaşındakilerin en önemli buldukları neden; *"Bireysel özelliklerimi geliştirmek için"* olurken en az önemsedikleri neden *"Sadece merak ettiğim için"* ifadesidir. 36- ve üzeri yaştakilerin en önemli buldukları neden *"Bireysel özelliklerimi geliştirmek için"* olurken, en az önemli buldukları neden ise *"Çevremde daha çok takdir görme isteği"* ifadesidir.

4.1.3.Öğrenim Durumuna Göre Kurslara Katılma Nedenleri

Kursiyerlerin öğrenim durumlarına göre kurslara katılma nedenleri Tablo 5'de verilmektedir.

Tablo 5. Kursiyerlerin Halk Eğitim Kurslarına Katılma Nedenlerinin Öğrenim Durumuna Göre Frekans (f) ve Yüzde (%) Tablosu

Sıra No	Kurslara katılma nedenleri	Öğrenim Durumu	Önemli		Kısmen Önemli		Önemsiz	
			f	%	f	%	f	%
1	Yeni insanlarla tanışma ve yeni arkadaşlar edinme isteği	İlkokul	92	70,2	32	24,4	7	5,3
		Ortaokul	63	73,3	18	20,9	5	5,8
		Lise	112	56,3	59	29,6	28	14,1
		Üniversite	52	42,3	55	44,7	16	13,0
		Yük.lisans	1	20,0	3	60,0	1	20,0
2	Bedensel ve ruhsal olarak daha sağlıklı olmak için	İlkokul	111	84,7	15	11,5	5	3,8
		Ortaokul	66	76,7	16	18,6	4	4,7
		Lise	115	57,8	67	33,7	17	8,5
		Üniversite	64	52,0	37	30,1	22	17,9
		Yük.lisans	1	20,0	1	20,0	3	60,0
3	İçinde bulunduğum stres ve sıkıntıdan kurtulmak için	İlkokul	105	80,9	23	17,6	3	2,3
		Ortaokul	53	61,6	27	31,4	6	7,0
		Lise	82	41,2	64	32,2	53	26,6
		Üniversite	44	35,8	36	29,3	43	35,0
		Yük.lisans	1	20,0	1	20,0	3	60,0
4	Toplumun hızlı değişmesine uyum sağlayabilmek için	İlkokul	75	57,3	10	7,6	46	35,1
		Ortaokul	50	58,1	12	14,0	24	27,9
		Lise	97	48,7	37	18,6	65	32,7
		Üniversite	65	52,8	20	16,3	38	39,9
		Yük.lisans	1	20,0	0	0,0	4	80,0
5	Boş zamanlarımı değerlendirme isteği (Hobi)	İlkokul	107	81,7	18	13,7	6	4,6
		Ortaokul	63	73,3	20	23,3	3	3,5
		Lise	125	62,8	42	21,1	32	16,1
		Üniversite	55	47,7	32	26,0	36	29,3
		Yük.lisans	1	20,0	1	20,0	3	60,0
6	Günlük yaşamımda değişiklik yapma isteği	İlkokul	99	75,6	23	17,6	9	6,9
		Ortaokul	62	72,1	20	23,3	4	4,7
		Lise	104	52,3	63	31,7	32	16,1
		Üniversite	57	46,3	42	34,1	24	19,5
		Yük.lisans	1	20,0	0	0,0	4	80,0
7	Bireysel özelliklerimi geliştirmek için	İlkokul	97	74,0	24	18,3	10	7,6
		Ortaokul	65	75,6	18	20,9	3	3,5
		Lise	152	76,4	36	18,1	11	5,5
		Üniversite	102	82,9	18	14,6	3	2,4
		Yük.lisans	3	60,0	2	40,0	0	0,0
8	Asıl işim yanında ek gelir sağlayacak ikinci bir iş için gerekli bilgi ve beceri edinme isteği	İlkokul	71	54,2	35	26,7	25	19,1
		Ortaokul	51	59,3	18	20,9	17	19,8
		Lise	113	56,8	57	28,6	29	14,6
		Üniversite	63	51,2	43	35,0	17	13,8
		Yük.lisans	4	80,0	1	20,0	0	0,0
9	Aileme, çevreme veya çalıştığım kuruma daha faydalı olma isteği	İlkokul	84	67,1	35	26,7	12	9,2
		Ortaokul	59	68,6	20	23,3	7	8,1
		Lise	140	70,4	50	25,1	9	4,5
		Üniversite	83	67,5	30	24,4	10	8,1
		Yük.lisans	3	60,0	2	40,0	0	0,0
10	Katıldığım kursa çevre tarafından değer verilmesi	İlkokul	96	73,3	25	19,1	10	7,6
		Ortaokul	59	68,6	22	25,6	5	5,8

		Lise	106	53,3	56	28,1	37	18,6
		Üniversite	58	47,2	33	26,8	32	26,0
		Yük.lisans	1	20,0	1	20,0	3	60,0
11	Meslek edinmek veya mesleğimi geliştirmek	İlkokul	82	62,6	32	24,4	17	13,0
		Ortaokul	58	67,4	20	23,3	8	9,3
		Lise	142	71,4	40	20,1	17	8,5
		Üniversite	74	60,2	29	23,6	20	16,3
		Yük.lisans	3	60,0	1	20,0	1	20,0
12	Yeni bir iş için hazırlanma isteği	İlkokul	59	45,0	39	29,8	33	25,2
		Ortaokul	53	61,6	18	20,9	15	17,4
		Lise	120	60,3	47	23,6	32	16,1
		Üniversite	64	52,0	27	22,0	32	26,0
		Yük.lisans	2	40,0	1	20,0	2	40,0
13	Sadece merak ettiğim için	İlkokul	52	39,7	41	31,3	38	29,0
		Ortaokul	29	33,7	27	31,4	30	34,9
		Lise	39	16,6	61	30,7	99	49,7
		Üniversite	23	18,7	39	31,7	61	49,6
		Yük.lisans	1	20,0	1	20,0	3	60,0
14	Çevremde daha çok takdir görme isteği	İlkokul	44	33,6	35	26,7	52	39,7
		Ortaokul	33	38,4	24	27,9	29	33,7
		Lise	48	24,1	67	33,7	84	42,2
		Üniversite	15	12,2	47	38,2	61	49,6
		Yük.lisans	0	0,0	1	20,0	4	80,0
15	Kurs sonunda alacağım belgeye ihtiyaç duymam	İlkokul	57	43,5	40	30,5	34	26,0
		Ortaokul	41	47,7	29	33,7	16	18,6
		Lise	93	46,7	54	27,1	52	26,1
		Üniversite	69	56,1	24	19,5	30	24,4
		Yük.lisans	4	80,0	1	20,0	0	0,0
16	Kendimin ve ailemin bazı ihtiyaçlarını evde karşılayarak aile masraflarını azaltma ihtiyacı	İlkokul	79	60,3	31	23,7	21	16,0
		Ortaokul	54	62,8	20	23,3	12	14,0
		Lise	91	45,7	68	34,2	40	20,1
		Üniversite	53	43,1	33	26,8	37	30,1
		Yük.lisans	2	40,0	1	20,0	2	40,0

Tabloda görüldüğü gibi kursiyerler öğrenim durumuna göre kursa katılma nedenlerinin tamamını kendilerine göre önemli bulmaktadırlar. İlkokul mezunu olan kursiyerlerin en önemli buldukları neden; “*Bedensel ve ruhsal olarak daha sağlıklı olmak*” olurken en az önemsedikleri ise, “*Çevremde daha çok takdir görme isteği*” ifadesidir. Ortaokul mezunu olanların en önemli buldukları neden; “*Bedensel ve ruhsal olarak daha sağlıklı olmak*” olurken en az önemsedikleri ise, “*Sadece merak ettiğim için*” ifadesidir. Lise mezunu olanların en önemli buldukları neden; “*Bireysel özelliklerimi geliştirmek için*” olurken en az önemsedikleri neden “*Sadece merak ettiğim için*” ifadesidir. Üniversite mezunu olanların en önemli buldukları neden “*Bireysel özelliklerimi geliştirmek için*” olurken, en az önemsedikleri nedenler ise “*Çevremde daha çok takdir görme isteği*” ve “*Sadece merak ettiğim için*” ifadesidir. Yüksek lisans mezunu olanların en önemli buldukları neden “*Asıl işim yanında ek gelir*

sağlayacak ikinci bir iş için gerekli bilgi ve beceri edinme isteği” ve “Kurs sonunda alacağım belgeye ihtiyaç duymam” olurken, en az önemsedikleri ise, “Toplumsal hızlı değişmesine uyum sağlayabilmek için”, “Günlük yaşamımda değişiklik yapma isteği” ve “Çevremde daha çok takdir görme isteği” ifadesidir.

4.1.4. Çalışma Durumuna Göre Kurslara Katılma Nedenleri

Kursiyerlerin çalışma durumuna göre kurslara katılma nedenleri Tablo 6’da verilmektedir.

Tablo 6. Kursiyerlerin Halk Eğitim Kurslarına Katılma Nedenlerinin Çalışma Durumuna Göre Frekans (f) ve Yüzde (%) Tablosu

Sıra No	Kurslara katılma nedenleri	Çalışma Durumu	Önemli		Kısmen Önemli		Önemsiz	
			f	%	f	%	f	%
1	Yeni insanlarla tanışma ve yeni arkadaşlar edinme isteği	Ev Hanımı	202	69,4	80	27,5	9	3,1
		İşsiz	64	51,6	37	29,8	23	18,5
		Kamu Sektörü	22	34,9	28	44,4	13	20,6
		Özel Sektör	13	35,1	14	37,8	10	27,0
		Kendi İş	4	66,7	1	16,7	1	16,7
		Emekli	15	65,2	7	30,4	1	4,3
2	Bedensel ve ruhsal olarak daha sağlıklı olmak için	Ev Hanımı	230	79,0	52	17,9	9	3,1
		İşsiz	61	49,2	46	37,1	17	13,7
		Kamu Sektörü	29	46,0	19	30,2	15	23,8
		Özel Sektör	20	54,1	9	24,3	8	21,6
		Kendi İş	3	50,0	1	16,7	2	33,3
		Emekli	14	60,9	9	39,1	0	0,0
3	İçinde bulunduğum stres ve sıkıntıdan kurtulmak için	Ev Hanımı	191	65,6	79	27,1	21	7,2
		İşsiz	50	40,3	36	29,0	38	30,6
		Kamu Sektörü	13	20,6	20	31,7	30	47,6
		Özel Sektör	17	45,9	7	18,9	13	35,1
		Kendi İş	2	33,3	2	33,3	2	33,3
		Emekli	12	52,2	7	30,4	4	17,4
4	Toplumsal hızlı değişmesine uyum sağlayabilmek için	Ev Hanımı	148	50,9	37	12,7	106	36,4
		İşsiz	71	57,3	26	21,0	27	21,8
		Kamu Sektörü	36	57,1	9	14,3	18	28,6
		Özel Sektör	19	51,4	6	16,2	12	32,4
		Kendi İş	4	66,7	0	0,0	2	33,3
		Emekli	10	43,5	1	4,3	12	52,2
5	Boş zamanlarımı değerlendirme isteği (Hobi)	Ev Hanımı	228	78,4	50	17,2	13	4,5
		İşsiz	83	66,9	25	20,2	16	12,9
		Kamu Sektörü	14	22,2	23	36,5	26	41,3
		Özel Sektör	4	10,8	12	32,4	21	56,8
		Kendi İş	2	33,3	1	16,7	3	50,0
		Emekli	20	87,0	2	8,7	1	4,3
6	Günlük yaşamımda değişiklik yapma isteği	Ev Hanımı	206	70,8	68	23,4	17	5,8
		İşsiz	73	58,9	36	29,0	15	12,1
		Kamu Sektörü	18	28,6	22	34,9	23	36,5
		Özel Sektör	8	21,6	16	35,1	16	43,2

		Kendi İşi	3	50,0	1	33,3	1	16,7
		Emekli	15	65,2	1	30,4	1	4,3
7	Bireysel özelliklerimi geliştirmek için	Ev Hanımı	229	78,7	49	16,8	13	4,5
		İşsiz	95	76,6	24	19,4	5	4,0
		Kamu Sektörü	49	77,8	10	15,9	4	6,3
		Özel Sektör	25	67,6	7	18,9	5	13,5
		Kendi İşi	5	83,3	1	16,7	0	0,0
		Emekli	16	69,6	7	30,4	0	0,0
8	Asıl işim yanında ek gelir sağlayacak ikinci bir iş için gerekli bilgi ve beceri edinme isteği	Ev Hanımı	155	53,3	82	28,2	54	18,6
		İşsiz	71	57,3	33	26,6	20	16,1
		Kamu Sektörü	46	73,0	12	19,0	5	7,9
		Özel Sektör	19	51,4	16	43,2	2	5,4
		Kendi İşi	3	50,0	3	50,0	0	0,0
		Emekli	8	34,8	8	34,8	7	30,4
9	Aileme, çevreme veya çalıştığım kuruma daha faydalı olma isteği	Ev Hanımı	193	66,3	76	26,1	22	7,6
		İşsiz	88	71,0	27	21,8	9	7,3
		Kamu Sektörü	49	77,8	12	19,0	2	3,2
		Özel Sektör	24	64,9	11	29,7	2	5,4
		Kendi İşi	3	50,0	2	33,3	1	16,7
		Emekli	12	52,2	9	39,1	2	8,7
10	Katıldığım kursa çevre tarafından değer verilmesi	Ev Hanımı	177	60,8	83	28,5	31	10,7
		İşsiz	78	62,9	21	16,9	25	20,2
		Kamu Sektörü	27	42,9	17	27,0	19	30,2
		Özel Sektör	20	54,1	10	27,0	7	18,9
		Kendi İşi	3	50,0	2	33,3	1	16,7
		Emekli	15	65,2	4	17,4	4	17,4
11	Meslek edinmek veya mesleğimi geliştirmek	Ev Hanımı	175	60,1	74	25,4	42	14,4
		İşsiz	98	79,0	21	16,9	5	4,0
		Kamu Sektörü	39	61,9	13	20,6	11	17,5
		Özel Sektör	32	86,5	5	13,5	0	0,0
		Kendi İşi	4	66,7	2	33,3	0	0,0
		Emekli	11	47,8	7	30,4	5	21,7
12	Yeni bir iş için hazırlanma isteği	Ev Hanımı	135	46,4	92	31,6	64	22,0
		İşsiz	97	78,2	12	9,7	15	12,1
		Kamu Sektörü	27	42,9	9	14,3	27	42,9
		Özel Sektör	30	81,1	7	18,9	0	0,0
		Kendi İşi	4	66,7	2	33,3	0	0,0
		Emekli	5	21,7	10	43,5	8	34,8
13	Sadece merak ettiğim için	Ev Hanımı	99	34,0	105	36,1	87	29,9
		İşsiz	25	20,2	31	25,0	68	54,8
		Kamu Sektörü	7	11,1	13	20,6	43	68,3
		Özel Sektör	4	10,8	11	29,7	22	59,5
		Kendi İşi	1	16,7	1	16,7	4	66,7
		Emekli	8	34,8	8	34,8	7	30,4
14	Çevremde daha çok takdir görme isteği	Ev Hanımı	84	28,9	97	33,3	110	37,8
		İşsiz	35	28,2	36	29,0	53	42,7
		Kamu Sektörü	7	11,7	19	30,2	37	58,7
		Özel Sektör	7	18,9	15	40,5	15	40,5
		Kendi İşi	2	33,3	1	16,7	3	50,0
		Emekli	5	21,7	6	26,1	12	52,2
15	Kurs sonunda alacağım belgeye ihtiyaç duymam	Ev Hanımı	116	39,9	97	33,3	78	26,8
		İşsiz	68	54,8	28	22,6	28	22,6
		Kamu Sektörü	44	69,8	12	19,0	7	11,1
		Özel Sektör	27	73,0	9	24,3	1	2,7
		Kendi İşi	4	66,7	2	33,3	0	0,0

		Emekli	5	21,7	2	8,7	16	69,9
16	Kendimin ve ailemin bazı ihtiyaçlarını evde karşılayarak aile masraflarını azaltma ihtiyacı	Ev Hanımı	164	56,4	77	26,5	50	17,2
		İşsiz	63	50,8	38	30,6	23	18,5
		Kamu Sektörü	23	36,5	18	28,6	22	34,9
		Özel Sektör	21	56,8	10	27,0	6	16,2
		Kendi İş	2	33,3	2	33,3	2	33,3
		Emekli	6	26,1	8	34,8	9	39,1

Tabloda görüldüğü gibi kursiyerler çalışma durumuna göre kursa katılma nedenlerinin tamamını kendilerine göre önemli bulmaktadırlar. Ev hanımı olan kursiyerlerin en önemli buldukları neden *"Bedensel ve ruhsal olarak daha sağlıklı olmak için"* olurken en az önemsedikleri ise, *"Çevremde daha çok takdir görme isteği"* ifadesidir. İşsiz olan kursiyerlerin en önemli buldukları neden *"Meslek edinme veya mesleğimi geliştirmek"* olurken en az önemsedikleri ise; *"Sadece merak ettiğim için"* ifadesidir. Kamu sektöründe çalışanların en önemli buldukları neden; *"Bireysel özelliklerimi geliştirmek için"* ve *"Aileme, çevreme veya çalıştığım kuruma daha faydalı olma isteği"* olurken en az önemsedikleri *"Sadece merak ettiğim için"* ifadesidir. Özel sektörde çalışanların en önemli buldukları neden; *"Meslek edinme veya mesleğimi geliştirmek"* olurken en az önemsedikleri *"Sadece merak ettiğim için"* ifadesidir. Kendi işinde çalışanların en önemli buldukları neden *"Bireysel özelliklerimi geliştirmek için"* olurken en az önemsedikleri *"Sadece merak ettiğim için"* ifadesidir. Emekli olanların en önemli buldukları neden *"Boş zamanlarımı değerlendirme isteği(Hobi)"* olurken en az önemsedikleri neden *"Kurs sonunda alacağım belgeye ihtiyaç duymam"* ifadesidir.

4.1.5. Gelir Durumlarına Göre Kurslara Katılma Nedenleri

Kursiyerlerin gelir durumlarına göre kurslara katılma nedenleri Tablo 7’de verilmektedir.

Tablo 7. Kursiyerlerin Halk Eğitim Kurslarına Katılma Nedenlerinin Gelir Durumlarına Göre Frekans (f) ve Yüzde (%) Tablosu

			Önemli		Kısmen Önemli		Önemsiz	
Sıra No	Kurslara katılma nedenleri	Gelir Durumu	f	%	f	%	f	%
1	Yeni insanlarla tanışma ve yeni arkadaşlar edinme isteği	1000 TL ve altı	123	66,5	45	24,3	17	9,2
		1000 TL - 2000 TL	134	58,3	75	32,6	21	9,1
		2001 TL ve üzeri	63	48,8	47	36,4	19	14,7

2	Bedensel ve ruhsal olarak daha sağlıklı olmak için	1000 TL ve altı	136	73,5	39	21,1	10	5,4
		1000 TL - 2000 TL	150	65,2	63	27,4	17	7,4
		2001 TL ve üzeri	71	55,0	34	26,4	24	18,6
3	İçinde bulunduğum stres ve sıkıntıdan kurtulmak için	1000 TL ve altı	113	61,1	51	27,6	21	11,4
		1000 TL - 2000 TL	129	56,1	56	24,3	45	19,6
		2001 TL ve üzeri	43	33,3	44	34,1	42	32,6
4	Toplumsal hızlı değişmesine uyum sağlayabilmek için	1000 TL ve altı	115	62,2	18	9,7	52	28,1
		1000 TL - 2000 TL	119	51,7	34	14,8	77	33,5
		2001 TL ve üzeri	54	41,9	27	20,9	48	37,2
5	Boş zamanlarımı değerlendirme isteği (Hobi)	1000 TL ve altı	121	65,4	47	25,4	17	9,2
		1000 TL - 2000 TL	159	69,1	40	17,4	31	13,5
		2001 TL ve üzeri	71	55,0	26	20,2	32	24,8
6	Günlük yaşamımda değişiklik yapma isteği	1000 TL ve altı	125	67,6	45	24,3	15	8,1
		1000 TL - 2000 TL	136	59,1	61	26,5	33	14,3
		2001 TL ve üzeri	62	48,1	42	32,6	25	19,4
7	Bireysel özelliklerimi geliştirmek için	1000 TL ve altı	136	73,5	39	21,1	10	5,4
		1000 TL - 2000 TL	179	77,8	40	17,4	11	4,8
		2001 TL ve üzeri	104	80,6	19	14,7	6	4,7
8	Asıl işim yanında ek gelir sağlayacak ikinci bir iş için gerekli bilgi ve beceri edinme isteği	1000 TL ve altı	123	66,5	34	18,4	28	15,1
		1000 TL - 2000 TL	114	49,6	86	37,4	30	13,0
		2001 TL ve üzeri	65	50,4	34	26,4	30	23,3
9	Aileme, çevreme veya çalıştığım kuruma daha faydalı olma isteği	1000 TL ve altı	135	73,0	40	21,6	10	5,4
		1000 TL - 2000 TL	156	67,8	58	25,2	16	7,0
		2001 TL ve üzeri	78	60,5	39	30,2	12	9,3
10	Katıldığım kursa çevre tarafından değer verilmesi	1000 TL ve altı	129	69,7	43	23,2	13	7,0
		1000 TL - 2000 TL	134	58,3	63	27,4	33	14,3
		2001 TL ve üzeri	57	44,2	31	24,0	41	31,8
11	Meslek edinmek veya mesleğimi geliştirmek	1000 TL ve altı	138	74,6	33	17,8	14	7,6
		1000 TL - 2000 TL	149	64,8	59	25,7	22	9,6
		2001 TL ve üzeri	72	55,8	30	23,3	27	20,9
12	Yeni bir iş için hazırlanma isteği	1000 TL ve altı	126	68,1	34	18,4	25	13,5
		1000 TL - 2000 TL	116	50,4	71	30,9	43	18,7
		2001 TL ve üzeri	56	43,4	27	20,9	46	35,7
13	Sadece merak ettiğim için	1000 TL ve altı	59	31,9	58	31,4	68	36,8
		1000 TL - 2000 TL	56	24,3	77	33,5	97	42,2
		2001 TL ve üzeri	29	22,5	34	26,4	66	51,2
14	Çevremde daha çok takdir görme isteği	1000 TL ve altı	63	34,1	62	33,5	60	32,4
		1000 TL - 2000 TL	61	26,5	71	30,9	98	42,6
		2001 TL ve üzeri	16	12,4	41	31,8	72	55,8
15	Kurs sonunda alacağım belgeye ihtiyaç duymam	1000 TL ve altı	95	51,4	52	28,1	38	20,5
		1000 TL - 2000 TL	108	47,0	68	29,6	54	23,5
		2001 TL ve üzeri	61	47,3	28	21,7	40	31,0
16	Kendimin ve ailemin bazı ihtiyaçlarını evde karşılayarak aile masraflarını azaltma ihtiyacı	1000 TL ve altı	123	66,5	42	22,7	20	10,8
		1000 TL - 2000 TL	110	47,8	76	33,0	44	19,1
		2001 TL ve üzeri	46	35,7	35	27,1	48	37,2

Tabloda görüldüğü gibi kursiyerler gelir durumuna göre kursa katılma nedenlerinin tamamını kendilerine göre önemli bulmaktadırlar. 1000 TL ve altı gelire sahip olan kursiyerlerin en önemli buldukları neden *"Meslek edinme veya mesleğimi geliştirmek"* olurken en az önemsedikleri ise, *"Sadece merak ettiğim için"* ifadesidir. 1001–2000 TL arası geliri olanlar ile 2001 ve üzeri geliri olanların en önemli buldukları neden *"Bireysel özelliklerimi geliştirmek için"* olurken en az önemsedikleri neden *"Çevremde daha çok takdir görme isteği"* ifadesidir.

4.1.6. Medeni Durumlarına Göre Kurslara Katılma Nedenleri

Kursiyerlerin medeni durumlarına göre kurslara katılma nedenleri Tablo 8’de verilmektedir.

Tablo 8. Kursiyerlerin Halk Eğitim Kurslarına Katılma Nedenlerinin Medeni Durumlarına Göre Frekans (f) ve Yüzde (%) Tablosu

Sıra No	Kurslara katılma nedenleri	Medeni Durumu	Önemli		Kısmen Önemli		Önemsiz	
			f	%	f	%	f	%
1	Yeni insanlarla tanışma ve yeni arkadaşlar edinme isteği	Bekar	70	45,2	54	34,8	31	20,0
		Evli	240	64,2	109	29,1	25	6,7
		Dul	10	66,7	4	26,7	1	6,7
2	Bedensel ve ruhsal olarak daha sağlıklı olmak için	Bekar	82	52,9	49	31,6	24	15,5
		Evli	267	71,4	81	21,7	26	7,0
		Dul	8	53,3	6	40,0	1	6,7
3	İçinde bulunduğum stres ve sıkıntıdan kurtulmak için	Bekar	68	43,9	41	26,5	46	29,7
		Evli	209	55,9	105	28,1	60	16,0
		Dul	8	53,3	5	33,3	2	13,3
4	Toplumun hızlı değişmesine uyum sağlayabilmek için	Bekar	95	61,3	24	15,5	36	23,2
		Evli	184	49,2	54	14,4	136	36,4
		Dul	9	60,0	1	6,7	5	33,3
5	Boş zamanlarımı değerlendirme isteği (Hobi)	Bekar	97	62,6	31	20,0	27	17,4
		Evli	245	65,5	77	20,6	52	13,9
		Dul	9	60,0	5	33,3	1	6,7
6	Günlük yaşamımda değişiklik yapma isteği	Bekar	85	54,8	48	31,0	22	14,2
		Evli	229	61,2	97	25,9	48	12,8
		Dul	9	60,0	3	20,0	3	20,0
7	Bireysel özelliklerimi geliştirmek için	Bekar	119	76,8	30	19,4	6	3,9
		Evli	290	77,5	64	17,1	20	5,3
		Dul	10	66,7	4	26,7	1	6,7
8	Asıl işim yanında ek gelir sağlayacak ikinci bir iş için gerekli bilgi ve beceri edinme isteği	Bekar	89	57,4	41	26,5	25	16,1
		Evli	204	54,5	108	28,9	62	16,6
		Dul	9	60,0	5	33,3	1	6,7
9	Aileme, çevreme veya çalıştığım kuruma daha faydalı olma isteği	Bekar	113	72,9	30	19,4	12	7,7
		Evli	248	66,3	101	27,0	25	6,7
		Dul	8	53,3	6	40,0	1	6,7

10	Katıldığım kursa çevre tarafından değer verilmesi	Bekar	92	59,4	38	24,5	25	16,1
		Evli	218	58,3	69	25,7	60	16,0
		Dul	10	66,7	3	20,0	2	13,3
11	Meslek edinmek veya mesleğimi geliştirmek	Bekar	125	80,6	20	12,9	10	6,5
		Evli	225	60,2	97	25,9	52	13,9
		Dul	9	60,0	5	33,3	1	6,7
12	Yeni bir iş için hazırlanma isteği	Bekar	117	75,5	20	12,9	18	11,6
		Evli	172	46,0	108	28,9	94	25,1
		Dul	9	60,0	4	26,7	2	13,3
13	Sadece merak ettiğim için	Bekar	27	17,4	46	29,7	82	52,9
		Evli	110	29,4	118	31,6	146	39,0
		Dul	7	46,7	5	33,3	3	20,0
14	Çevremde daha çok takdir görme isteği	Bekar	51	32,9	48	31,0	56	36,1
		Evli	84	22,5	122	32,6	168	44,9
		Dul	5	33,3	4	26,7	6	40,0
15	Kurs sonunda alacağım belgeye ihtiyaç duymam	Bekar	87	56,1	36	23,2	32	20,6
		Evli	169	45,2	108	28,9	97	25,9
		Dul	8	53,3	4	26,7	3	20,0
16	Kendimin ve ailemin bazı ihtiyaçlarını evde karşılayarak aile masraflarını azaltma ihtiyacı	Bekar	77	49,7	47	30,3	31	20,0
		Evli	193	51,6	103	27,5	78	20,9
		Dul	9	60,0	3	20,0	3	20,0

Tabloda görüldüğü gibi kursiyerler medeni durumuna göre kursa katılma nedenlerinin tamamını kendilerine göre önemli bulmaktadırlar. Bekâr kursiyerlerin en önemli buldukları neden *"Meslek edinme veya mesleğimi geliştirmek"* olurken en az önemsedikleri ise *"Sadece merak ettiğim için"* ifadesidir. Evli olan kursiyerlerin en önemli buldukları neden *"Bireysel özelliklerimi geliştirmek için"* olurken en az önemsedikleri neden *"Çevremde daha çok takdir görme isteği"* ifadesidir. Boşanmış/Dul olanların en önemli buldukları nedenler *"Bireysel özelliklerimi geliştirmek için"*, *"Yeni insanlarla tanışma ve yeni arkadaşlar edinme isteği"* ve *"Katıldığım kursa çevre tarafından değer verilmesi"* olurken en az önemsedikleri neden *"Çevremde daha çok takdir görme isteği"* ifadesidir.

4.1.7. Çocuk Sahibi Olup Olmama Durumlarına Göre Kurslara Katılma Nedenleri

Kursiyerlerin çocuk sahibi olup olmama durumlarına göre kurslara katılma nedenleri Tablo 9'da verilmektedir.

Tablo 9. Kursiyerlerin Halk Eğitim Kurslarına Katılma Nedenlerinin Çocuk Sahibi Olup Olmama Durumlarına Göre Frekans (f) ve Yüzde (%) Tablosu

Sıra No	Kurslara katılma nedenleri	Çocuk Durumu	Önemli		Kısmen Önemli		Önemsiz	
			f	%	f	%	f	%
1	Yeni insanlarla tanışma ve yeni arkadaşlar edinme isteği	Var	230	64,1	106	29,5	23	6,4
		Yok	90	48,6	61	33,0	34	18,4
2	Bedensel ve ruhsal olarak daha sağlıklı olmak için	Var	260	72,4	77	21,4	22	6,1
		Yok	97	52,4	59	31,9	29	15,7
3	İçinde bulunduğum stres ve sıkıntıdan kurtulmak için	Var	203	56,5	102	28,4	54	15,0
		Yok	82	44,3	49	26,5	54	29,2
4	Toplumun hızlı değişmesine uyum sağlayabilmek için	Var	177	49,3	48	13,4	134	37,3
		Yok	111	60,0	31	16,8	43	23,2
5	Boş zamanlarımı değerlendirme isteği (Hobi)	Var	237	66,0	75	20,9	74	13,1
		Yok	114	61,6	38	20,5	33	17,8
6	Günlük yaşamımda değişiklik yapma isteği	Var	219	61,0	92	25,6	48	13,4
		Yok	104	56,2	56	30,3	25	13,5
7	Bireysel özelliklerimi geliştirmek için	Var	277	77,2	61	17,0	21	5,8
		Yok	142	76,8	37	20,0	6	3,2
8	Asıl işim yanında ek gelir sağlayacak ikinci bir iş için gerekli bilgi ve beceri edinme isteği	Var	196	54,6	103	28,7	60	16,7
		Yok	106	57,3	51	27,6	28	15,1
9	Aileme, çevreme veya çalıştığım kuruma daha faydalı olma isteği	Var	237	66,0	99	27,6	23	6,4
		Yok	132	71,4	38	20,5	15	8,1
10	Katıldığım kursa çevre tarafından değer verilmesi	Var	211	58,8	92	25,6	56	15,6
		Yok	109	58,9	45	24,3	31	16,8
11	Meslek edinmek veya mesleğimi geliştirmek	Var	210	58,5	97	27,0	52	14,5
		Yok	149	80,5	25	13,5	11	5,9
12	Yeni bir iş için hazırlanma isteği	Var	162	45,1	105	29,2	92	25,6
		Yok	136	73,5	27	14,6	22	11,9
13	Sadece merak ettiğim için	Var	107	29,8	115	32,0	137	38,2
		Yok	37	20,0	54	29,2	94	54,8
14	Çevremde daha çok takdir görme isteği	Var	81	22,6	115	32,0	163	45,4
		Yok	59	31,9	59	31,9	67	36,2
15	Kurs sonunda alacağım belgeye ihtiyaç duymam	Var	157	43,7	107	29,8	95	26,5
		Yok	107	57,8	41	22,2	37	20,0
16	Kendimin ve ailemin bazı ihtiyaçlarını evde karşılayarak aile masraflarını azaltma ihtiyacı	Var	188	52,4	95	26,5	76	21,2
		Yok	91	49,2	58	31,4	36	19,5

Tabloda görüldüğü gibi kursiyerler çocuk sahibi olup olmama durumuna göre kursa katılma nedenlerinin tamamını kendilerine göre önemli bulmaktadırlar. Çocuk sahibi olan kursiyerlerin en önemli buldukları neden *“Bireysel özelliklerimi geliştirmek için”* olurken en az önemsedikleri ise *“Çevremde daha çok takdir görme isteği”* ifadesidir. Çocuk sahibi olmayan kursiyerlerin en önemli buldukları neden *“Meslek edinmek veya mesleğimi geliştirmek”* olurken en az önemsedikleri neden *“Sadece merak ettiğim için”* ifadesidir.

4.1.8. Daha Önce Kursa Katılıp Katılmama Durumlarına Göre Kurslara Katılma Nedenleri

Kursiyerlerin daha önce kursa katılıp katılmama durumlarına göre kurslara katılma nedenleri Tablo 10’da verilmektedir.

Tablo 10. Kursiyerlerin Halk Eğitim Kurslarına Katılma Nedenlerinin Daha Önce Kursa Katılıp Katılmama Durumlarına Göre Frekans (f) ve Yüzde (%) Tablosu

Sıra No	Kurslara katılma nedenleri	Daha Önce Kursa Katılım Durumu	Önemli		Kısmen Önemli		Önemsiz	
			f	%	f	%	f	%
1	Yeni insanlarla tanışma ve yeni arkadaşlar edinme isteği	Evet	189	58,3	107	33,0	28	8,6
		Hayır	131	59,5	60	27,3	29	13,2
2	Bedensel ve ruhsal olarak daha sağlıklı olmak için	Evet	215	66,4	80	24,7	29	9,0
		Hayır	142	64,5	56	25,5	22	10,0
3	İçinde bulunduğum stres ve sıkıntıdan kurtulmak için	Evet	176	54,3	83	25,6	65	20,1
		Hayır	109	49,5	68	30,9	43	19,5
4	Toplumun hızlı değişmesine uyum sağlayabilmek için	Evet	170	52,5	42	13,0	112	34,6
		Hayır	118	53,6	37	16,8	65	29,5
5	Boş zamanlarımı değerlendirme isteği (Hobi)	Evet	212	65,4	72	22,2	40	12,3
		Hayır	139	63,2	41	18,6	40	18,2
6	Günlük yaşamımda değişiklik yapma isteği	Evet	186	57,4	90	27,8	48	14,8
		Hayır	137	62,3	58	26,4	25	11,4
7	Bireysel özelliklerimi geliştirmek için	Evet	253	78,1	50	15,0	21	6,5
		Hayır	166	75,5	48	21,8	6	2,7
8	Asıl işim yanında ek gelir sağlayacak ikinci bir iş için gerekli bilgi ve beceri edinme isteği	Evet	193	59,6	83	25,6	48	14,8
		Hayır	109	49,5	71	32,3	40	18,2
9	Aileme, çevreme veya çalıştığım kuruma daha faydalı olma isteği	Evet	222	68,5	82	25,3	20	6,2
		Hayır	147	66,8	55	25,0	18	8,2
10	Katıldığım kursa çevre tarafından değer verilmesi	Evet	180	55,6	91	28,1	53	16,4
		Hayır	140	63,6	46	20,9	34	15,5
11	Meslek edinmek veya mesleğimi geliştirmek	Evet	204	63,0	81	25,0	39	12,0
		Hayır	155	70,5	41	18,6	24	10,9
12	Yeni bir iş için hazırlanma isteği	Evet	169	52,2	87	26,9	68	21,0
		Hayır	129	58,6	45	20,5	46	20,9
13	Sadece merak ettiğim için	Evet	93	28,7	95	29,3	136	42,0
		Hayır	51	23,2	74	33,6	95	43,2
14	Çevremde daha çok takdir görme isteği	Evet	72	22,2	105	32,4	147	45,4
		Hayır	68	30,9	69	31,4	83	37,7
15	Kurs sonunda alacağım belgeye ihtiyaç duymam	Evet	153	47,2	92	28,4	79	24,4
		Hayır	111	50,5	56	25,5	53	24,1
16	Kendimin ve ailemin bazı ihtiyaçlarını evde karşılayarak aile masraflarını azaltma ihtiyacı	Evet	170	52,5	92	28,4	62	19,1
		Hayır	109	49,5	61	27,7	50	22,7

Tabloda görüldüğü gibi kursiyerler daha önce kursa katılıp katılmama durumuna göre kursa katılma nedenlerinin tamamını kendilerine göre önemli bulmaktadırlar. Daha önce kursa katılan ve katılmayan kursiyerlerin en önemli buldukları neden “*Bireysel özelliklerimi geliştirmek için*” ifadesidir. Daha önce katılan kursiyerlerin en az önemsedikleri “*Çevremde daha çok takdir görme isteği*” ifadesi olurken, daha önce kursa katılmayan kursiyerlerin en az önemsedikleri neden “*Sadece merak ettiğim için*” ifadesi olmuştur.

4.2 Kursiyerlerin Kurslardan Beklentileri

Kursiyerlerin Mesleki ve Teknik kurslardan beklentileri yarı yapılandırılmış görüşme formu olarak düzenlenen Beklenti Anketi uygulanmıştır. Ankete 544 kursiyer katılmış olup sonuçları aşağıya çıkartılmıştır.

4.2.1 Kursiyerlerin Kurslardan Haberdar Olma Durumları

Kursiyerlerin kurslardan haberdar olma durumları Tablo 11’ de verilmiştir.

Tablo 11. Kursiyerlerin Halk Eğitim Kurslarından Haberdar Olma Durumlarının Frekans (f) ve Yüzde (%) Tablosu

Haberdar Olma Durumları			
Sıra	Ankete katılan kursiyerlerin haber kaynaklarına göre dağılımı	f	%
1	Öğretmen/Usta Öğretici	97	17,8
2	İlan	99	18,1
3	Yönetici	30	5,5
4	İnternet/Telefon	5	0,9
5	Arkadaş	176	32,3
6	Eski Kursiyer	20	3,6
7	Muhtarlık	3	0,5
8	Komşu	70	12,8
9	Daha Önceden bilenler	33	6,0
10	Sergiler	3	0,5
TOPLAM		536	98,5

Tabloda görüldüğü gibi kursiyerler “*katılmış olduğunuz kurstan nasıl haberdar oldunuz?*” sorusuna %98,5 (536 kişi) katılım göstermiştir. Kursiyerler kurslar hakkında en çok arkadaşlarından, en az ise mahalle muhtarlıklarından ve kurs sonlarında düzenlenen sergilerden haberdar olduklarını ifade etmişlerdir.

4.2.2 Kursiyerlerin İstedikleri Kurslara Katılma Durumları

Kursiyerlere “*katılmış olduğunuz kurs istediğiniz kurs muydu?*” sorusu yöneltilmiştir. Kursiyerlerden 512 kişi evet olarak cevaplandırmış olup toplam kursiyerlerin %94,1’ini oluşturmaktadır. Kursiyerlerden 13 kişi ise hayır olarak cevaplandırmış ve kursiyerlerin %2,3’ ünü oluşturmaktadır. Hayır, cevabı veren 8 kişi mesleğinin gereği olarak zorunlu geldiğini, 5 kişi ise mahallesinde istediği kurs açılmadığı için mevcut kursa geldiğini neden olarak belirtmiştir. Ankete katılan kursiyerlerden 19 kişi ise bu soruya cevap vermemiştir.

4.2.3 Kursiyerlerin Katılmış Oldukları Kurstan Beklenti Durumları

Kursiyerlerin kurslardan haberdar olma durumları Tablo 12’de verilmiştir.

Tablo 12. Kursiyerlerin Katılmış Oldukları Halk Eğitim Kursundan Beklentileri Frekans (f) ve Yüzde (%) Tablosu

Kursiyerlerin Beklenti Durumları			
Sıra	Ankete katılan kursiyerlerin beklentilerinin dağılımı	f	%
1	Yeni şeyler öğrenmek	144	26,4
2	İyi bir iş sahibi olmak	96	17,6
3	El becerilerini geliştirmek	70	12,8
4	Belge sahibi olmak	61	11,2
5	Ek gelir sağlamak	48	8,8
6	Dikiş nakış öğrenmek	28	5,1
7	Sosyalleşmek	28	5,1
8	Arkadaş edinmek	10	1,8
9	Öğrendikleriyle ev işlerini yapabilmek	11	2,0
10	Başarmayı görmek	7	1,2
11	Kendine bir şeyler üretmek	10	1,8
12	Boş zamanlarını değerlendirmek (Hobi)	24	4,4
13	Ruhsal ve bedensel olarak rahatlamak	6	1,1
14	Yaz aylarında da devam etmek	15	2,7
15	Herhangi bir fayda sağlamak	11	2,0
TOPLAM		569	104,5

Tabloda görüldüğü gibi kursiyerler “*katılmış olduğunuz kurstan neler bekliyorsunuz /bekliyordunuz?*” sorusuna verdikleri cevaplarda beklentileri şöyledir; Yeni şeyler öğrenmek (%26,4), iyi bir iş sahibi olmak (%17,6), el becerilerini geliştirmek (%12,8), belge sahibi olmak (11,2), ek gelir sağlamak (%8,8), dikiş nakış

öğrenmek (%5,1), sosyalleşmek (%5,1), arkadaş edinmek (%1,8), öğrendikleriyle ev işlerini yapabilmek (%2,0), başarmayı görmek (%1,2), kendine bir şeyler üretmek (%1,8), boş zamanlarını değerlendirmek (Hobi) (%4,4), ruhsal ve bedensel olarak rahatlamak (%1,1), herhangi bir fayda sağlamak (%2,0) olarak ifade etmişlerdir. Kursiyerler ayrıca kursların yaz aylarında da devam etmesini istemektedirler. Kursiyerler en fazla “yeni şeyler öğrenmek” en az ise “ruhsal ve bedensel olarak rahatlamak” şeklinde ifade etmişlerdir.

4.2.4. Kursiyerlerin Beklentilerinin Karşılama Durumları

Kursiyerlere “*katılmış olduğunuz kurs beklentilerinizi karşıladı mı?*” sorusu yöneltilmiştir. Kursiyerlerden 499 kişi evet olarak cevaplandırmış olup, toplam kursiyerlerin %91,7’sini oluşturmaktadır. Kursiyerlerden 24 kişi ise hayır olarak cevaplandırmış olup, kursiyerlerin %4,4’ ünü oluşturmaktadır. Kursiyerler beklentilerinin karşılanmamasının nedenleri olarak; 3 kişi yöneticilerin ilgisizliği, 10 kişi sınıf şartlarının yetersizliği, 2 kişi el becerilerini geliştirecek eğitim alamamaları ve 9 kişi ise sağlıklı şartlarda eğitim verilmesi olarak ifade etmişlerdir.

4.2.5 Kursiyerleri Hayal Kırıklığına Uğratan Durumların Değerlendirilmesi

Kursiyerlere, katılmış olduğunuz kursta sizi hayal kırıklığına uğratan durumlar oldu mu? Sorusu yöneltilmiştir. Kursiyerlerden 486 kişi hayır olarak cevaplandırmış olup, toplam kursiyerlerin %89,3’ünü oluşturmaktadır. Kursiyerlerden 38 kişi (%6,9) ise evet olarak cevaplandırmıştır, kursiyerlerin %6,9’ unu oluşturmaktadır. Evet, cevabı veren kursiyerler; sınıfların dar olması, toplam kurs saatlerinin uzun olması, makinelerin pis ve bakımsız olması, kurs malzemelerinin eksik olması, sınıfta ayrımcılık yapılması ve üretilen ürünleri satabilecekleri bir yerin olmaması olarak ifade etmişlerdir.

4.2.6 Kursiyer Önerilerinin Değerlendirilmesi

Kursiyerlerden 91 kişi (%16,7) makinelerin yenilenmesi ve bakımlarının yapılmasını, 128 kişi (%23,5) sınıf şartlarının iyileştirilmesini, 40 kişi (%7,3) kursiyerlere malzeme teminin yapılmasını, 18 kişi (%3,3) kurs toplam sürelerinin kısaltılmasını, 6 kişi (%1,1) ulaşım sağlanmasını, 16 kişi (%2,9) kurslar hakkında tanıtım ve reklam yapılmasını, 14 kişi (%2,5) daha çok kurs açılmasını, 27 kişi (%4,9) staj ve uygulama eğitiminin verilmesini ve 21 kişi (%3,8) ise yapılan ürünlerin satışının yapılmasını öneri olarak ifade etmişlerdir.

BÖLÜM 5

SONUÇ TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Araştırmadan elde edilen sonuçlar ve öneriler bu bölümde sunulacaktır.

5.1. Sonuç ve Tartışma

1. Kursiyerlerin çoğunluğunun bayan, 36 yaş ve üzeri, evli, çocuk sahibi, lise mezunu, ev hanımı, orta gelire sahip olduğu, çoğunluğunun daha önce kursa katıldıkları tespit edilmiştir. Daha önce yapılan araştırmalarda öğrenim durumu hariç demografik özellikleri destekleyen sonuçlara ulaşılmıştır. Yıldırım (2009) araştırmasında tüm dünyada katılımcıların önemli oranını 18-30 yaş grubundaki yetişkinler oluşturmaktadır. Kursları bitirenlerin %77'si ilkokul mezunudur. Coşkun (2012) araştırmasında çoğunluğunun bayan, 36 yaş ve üzeri evli, çocuk sahibi, ilköğretim mezunu, ev hanımı, orta gelire sahip olduğu, yarıya yakınının daha önce kursa katıldığını tespit etmiştir. Bu çalışmanın sonucu ile yapılan araştırma sonuçları benzerlik göstermektedir.

2. Kursları tercih etme nedenleri olarak, yeni insanlarla tanışma ve yeni arkadaşlar edinme, bedensel ve ruhsal olarak daha sağlıklı olma, içinde bulunduğu stres ve sıkıntıdan kurtulma, toplumun hızlı değişmesine uyum sağlayabilme, boş zamanlarını değerlendirme, günlük yaşamında değişiklik yapma, bireysel özelliklerini geliştirme, asıl işinin yanında ek gelir sağlayacak ikinci bir iş için gerekli bilgi ve beceri edinme, ailesine, çevresine veya çalıştığı kuruma daha faydalı olma, katıldığı kursa çevre tarafından değer verilmesi, meslek edinmek veya mesleğini geliştirmek, yeni bir iş için hazırlanma, sadece merak ettiği, çevresinde daha çok takdir görme, kurs sonunda alacağı belgeye ihtiyaç duyması, kendisinin ve ailesinin bazı ihtiyaçlarını evde karşılayarak, ailesinin masraflarını azaltma, nedenlerini kursiyerler önemli bulmaktadır. Daha önce yaptığı araştırmalarda Tırinoğlu, (2006) araştırmasında kursiyerlerin en çok kursa katılma nedenleri; bedensel ve ruhsal daha sağlıklı olmak, boş zamanını değerlendirmek, içinde bulunduğu stres ve sıkıntıdan uzaklaşıp rahatlamak ve yeni bilgi ve beceriler kazanmak olduğunu belirlemiştir. Coşkun, (2012) araştırmasında kursa

katılma nedenlerini “günlük yaşamlarında değişiklik yapma istemeleri” ve “bireysel özelliklerini geliştirmek istemeleri” olarak belirlemiştir. Bu çalışmanın sonucu ile yapılan araştırma sonuçları benzerlik göstermektedir.

3. Kursiyerler cinsiyetlerine göre kursa katılma nedenlerinin tamamını kendilerine göre önemli bulmaktadırlar. Erkeklerin ve bayanların en önemli buldukları neden; "bireysel özelliklerimi geliştirmek için" olurken, erkeklerin en az önemsedikleri neden "çevremde daha çok takdir görme isteği" ifadesi, bayanların en az önemsedikleri neden ise "sadece merak ettiğim için" ifadesidir. Kursiyerler iş hayatında başarılı olmak için mesleki ve kişisel gelişimlerine önem vermektedirler.

4. Kursiyerler yaşlarına göre kursa katılma nedenlerinin tamamını kendilerine göre önemli bulmaktadırlar. 15–25 yaşındaki kursiyerlerin en önemli buldukları neden; "Meslek edinme veya mesleğimi geliştirmek" olurken, 26–35 yaşındaki kursiyerlerin en önemli buldukları neden; "Bireysel özelliklerimi geliştirmek için" ifadesi olmuştur. 15–25 yaş ile 26–35 yaş grubundaki kursiyerlerin en az önemsedikleri neden "Sadece merak ettiğim için" ifadesidir. Bu iki grubun en az önemsedik neden arasında farklılığın bulunmadığı görülmektedir. 36- ve üzeri yaştakilerin en önemli buldukları neden "Bireysel özelliklerimi geliştirmek için" olurken, en az önemli buldukları neden ise "Çevremde daha çok takdir görme isteği" ifadesidir. Kursiyerler mesleki ve kişisel gelişimlerini önemsemektedirler.

5. Kursiyerler öğrenim durumuna göre kursa katılma nedenlerinin tamamını kendilerine göre önemli bulmaktadırlar. İlkokul mezunu olan kursiyerlerin en önemli buldukları neden; “Bedensel ve ruhsal olarak daha sağlıklı olmak” olurken en az önemsedikleri ise, "Çevremde daha çok takdir görme isteği" ifadesidir. Ortaokul mezunu olanların en önemli buldukları neden; “Bedensel ve ruhsal olarak daha sağlıklı olmak” olurken en az önemsedikleri ise, “Sadece merak ettiğim için” ifadesidir. Lise mezunu olanların en önemli buldukları neden; "Bireysel özelliklerimi geliştirmek için" olurken en az önemsedikleri neden “Sadece merak ettiğim için” ifadesidir. Üniversite mezunu olanların en önemli buldukları neden "Bireysel özelliklerimi geliştirmek için" olurken, en az önemsedikleri nedenler ise "Çevremde daha çok takdir görme isteği" ve “Sadece merak ettiğim için” ifadesidir. Yüksek lisans mezunu olanların en önemli buldukları neden; “Asıl işim yanında ek gelir sağlayacak ikinci bir iş için gerekli bilgi ve beceri edinme isteği” ve “Kurs sonunda alacağım belgeye ihtiyaç duymam” olurken,

en az önemsedikleri ise, “Toplumun hızlı değişmesine uyum sağlayabilmek için”, “Günlük yaşamımda değişiklik yapma isteği” ve “Çevremde daha çok takdir görme isteği” ifadesidir. Kursiyerlerin, mesleğini geliştirme, bireysel özelliklerini geliştirme ve kurs sonunda alacağı belgeyi edinme istekleri öğrenim seviyeleriyle doğru orantılı olarak artmaktadır. Yüksek lisans mezunları eğitimlerinin karşılığında yaptıkları işlerin gelirlerini yeterli görmemektedirler.

6. Kursiyerler çalışma durumuna göre kursa katılma nedenlerinin tamamını kendilerine göre önemli bulmaktadırlar. Ev hanımı olan kursiyerlerin en önemli buldukları neden; "Bedensel ve ruhsal olarak daha sağlıklı olmak için" olurken en az önemsedikleri ise, "Çevremde daha çok takdir görme isteği" ifadesidir. İşsiz olan kursiyerlerin en önemli buldukları neden; “Meslek edinme veya mesleğimi geliştirmek” olurken en az önemsedikleri ise; “Sadece merak ettiğim için” ifadesidir. Kamu sektöründe çalışanların en önemli buldukları neden; “Bireysel özelliklerimi geliştirmek için” ve Aileme, çevreme veya çalıştığım kuruma daha faydalı olma isteği” olurken en az önemsedikleri “Sadece merak ettiğim için” ifadesidir. Özel sektörde çalışanların en önemli buldukları neden; “Meslek edinme veya mesleğimi geliştirmek” olurken en az önemsedikleri “Sadece merak ettiğim için” ifadesidir. Kendi işinde çalışanların en önemli buldukları neden; “Bireysel özelliklerimi geliştirmek için” olurken en az önemsedikleri “Sadece merak ettiğim için” ifadesidir. Emekli olanların en önemli buldukları neden; "Boş zamanlarımı değerlendirme isteği(Hobi)" olurken en az önemsedikleri neden "Kurs sonunda alacağım belgeye ihtiyaç duymam" ifadesidir. Gruplar arasında en önemli bulunan nedenlerde farklılıklar görülmüştür. Sahoğlu, (2010) araştırmasında kursiyerlerin sertifika almak, meslek edinmek ve yeni bilgiler edinerek kendisini geliştirmek amacıyla kursa katıldıklarını belirlemiştir. Çalışan kursiyerler ile işsiz kursiyerler daha çok bireysel özelliklerini ve mesleklerini geliştirmek için kursa gelirken, çalışmayan kursiyerler daha çok boş zamanlarını değerlendirmek, bedensel ve ruhsal olarak rahatlamak için kursa gelmektedirler.

7. Kursiyerler gelir durumlarına göre kursa katılma nedenlerinin tamamını kendilerine göre önemli bulmaktadırlar. 1000 TL ve altı gelire sahip olan kursiyerlerin en önemli buldukları neden; "Meslek edinme veya mesleğimi geliştirmek" olurken en az önemsedikleri ise, “Sadece merak ettiğim için” ifadesidir. 1001–2000 TL arası geliri olanlar ile 2001 ve üzeri gelire sahip olanların en önemli buldukları neden; “Bireysel

özelliklerimi geliştirmek için” olurken en az önemsedikleri neden "Çevremde daha çok takdir görme isteği" ifadesidir.

8. Kursiyerler medeni durumuna göre kursa katılma nedenlerinin tamamını kendilerine göre önemli bulmaktadırlar. Bekâr kursiyerlerin en önemli buldukları neden; "Meslek edinme veya mesleğimi geliştirmek" olurken en az önemsedikleri ise, "Sadece merak ettiğim için" ifadesidir. Evli olan kursiyerlerin en önemli buldukları neden; "Bireysel özelliklerimi geliştirmek için" olurken en az önemsedikleri neden "Çevremde daha çok takdir görme isteği" ifadesidir. Boşanmış / Dul olanların en önemli buldukları nedenler "Bireysel özelliklerimi geliştirmek için", "Yeni insanlarla tanışma ve yeni arkadaşlar edinme isteği" ve "Katıldığım kursa çevre tarafından değeri verilmesi" olurken en az önemsedikleri neden "Çevremde daha çok takdir görme isteği" ifadesidir.

9. Kursiyerler çocuk sahibi olup olmama durumuna göre kursa katılma nedenlerinin tamamını kendilerine göre önemli bulmaktadırlar. Çocuk sahibi olan kursiyerlerin en önemli buldukları neden; "Bireysel özelliklerimi geliştirmek için" olurken en az önemsedikleri ise, "Çevremde daha çok takdir görme isteği" ifadesidir. Çocuk sahibi olmayan kursiyerlerin en önemli buldukları neden; "Meslek edinmek veya mesleğimi geliştirmek" olurken en az önemsedikleri neden "Sadece merak ettiğim için" ifadesidir.

10. Kursiyerler daha önce kursa katılıp katılmama durumuna göre kursa katılma nedenlerinin tamamını kendilerine göre önemli bulmaktadırlar. Daha önce kursa katılan kursiyerlerin en önemli buldukları neden; "Bireysel özelliklerimi geliştirmek için" olurken en az önemsedikleri ise, "Çevremde daha çok takdir görme isteği" ifadesidir. Daha önce kursa katılmayan kursiyerlerin en önemli buldukları neden; "Bireysel özelliklerimi geliştirmek için" olurken en az önemsedikleri neden "Sadece merak ettiğim için" ifadesidir.

Kursiyerler genel de en önemli buldukları nedenler bireysel özelliklerini geliştirmek, meslek edinmek veya mesleğini geliştirmek olmuştur. Buda gösteriyor ki kursiyerler meslek öğrenmek ve iş yaşamında başarılı olmak istiyorlar. Genel de en az önemli buldukları nedenler sadece merak ettiğim için ve çevremde daha çok takdir görme isteği olmuştur. Buda gösteriyor ki kursiyerler kursa gelirken kendilerine fayda sağlayacak amaçlarını gerçekleştirmek için gelmektedirler.

11. Kursiyerler kurslar hakkında; arkadaş, öğretmen/usta öğretici, ilan, yönetici, internet/telefon, eski kursiyer, muhtarlık, komşu, sergiler aracılığıyla haberdar olduklarını ifade etmektedirler. Kursiyerler en çok arkadaşlarından haber aldıklarını en az ise internet/telefon aracılığıyla haber aldıklarını belirtmişlerdir.

12. Ankete katılan kursiyerlerin % 94,1 oranında 512 kişi istediği kursa katıldığını, % 2,3 oranında 13 kişi ise istediği kursa katılamadıklarını ifade etmektedirler. İsteddiği kursa katılamama nedeni olarak; mesleklerini gereği olarak zorunlu katıldıklarını, mahallelerinde istedikleri kursun açılmamasını neden olarak ifade etmektedirler.

13. Kursiyerlerin beklentileri şöyledir; Yeni şeyler öğrenmek, iyi bir iş sahibi olmak, el becerilerini geliştirmek, belge sahibi olmak, ek gelir sağlamak, dikiş nakış öğrenmek, sosyalleşmek, arkadaş edinmek, öğrendikleriyle ev işlerini yapabilmek, başarmayı görmek, kendine bir şeyler üretmek, boş zamanlarını değerlendirmek (Hobi), ruhsal ve bedensel rahatlamak, yaz aylarında da devam etmek ve herhangi bir fayda sağlamak olarak ifade etmektedirler. % 26,4 oranıyla en fazla yeni şeyler öğrenmek olarak ifade etmişler, en az ise % 1,1 oranıyla ruhsal ve bedensel rahatlamak olarak ifade etmektedirler.

14. Kursiyerlerin beklentilerinin karşılanıp karşılanmama durumlarına; kursiyerlerden 499 kişi evet olarak cevaplandırmış olup, toplam kursiyerlerin % 91,7'sini oluşturmaktadır. Kursiyerlerden 24 kişi ise hayır olarak cevaplandırmış olup, kursiyerlerin %4,4' ünü oluşturmaktadır. Kursiyerler beklentilerinin karşılanamamasının nedenleri olarak; yöneticilerin ilgisizliğini, sınıf şartlarının yetersizliğini, el becerilerini geliştirecek eğitim alamamalarını neden olarak ifade etmektedirler.

15. Kursiyerlerden % 89,3 oranında 486 kişi kurlarla ilgili hayal kırıklığına uğramadıklarını, % 6,9 oranında 38 kişi ise hayal kırıklığına uğradıklarını ifade etmektedirler. Hayal kırıklığına uğrayan kursiyerler; sınıfların dar olması, toplam kurs saatlerinin uzun olması, makinelerin pis ve bakımsız olması, kurs malzemelerinin eksik olması, sınıfta ayrımcılık yapılması ve üretilen ürünleri satabilecekleri bir yerin olmamasını neden olarak ifade etmektedirler.

16. Kursiyerler; makinelerin yenilenmesi ve bakımlarının yapılmasını, sınıf şartlarının iyileştirilmesini, kursiyerlere malzeme teminin yapılmasını, kurs toplam

sürelerinin kısaltılmasını, ulaşım sağlanmasını, kurslar hakkında tanıtım ve reklam yapılmasını, daha çok kurs açılmasını, staj ve uygulama eğitiminin verilmesini ve yapılan ürünler için satış yeri yapılmasını önermektedirler.

5.2. Öneriler

Bu araştırmada elde edilen bulgulara göre, araştırmalara yön göstermesi amacıyla aşağıdaki öneriler geliştirilmiştir.

1. Kurs saatleri kursiyerlerin düşünceleri alınarak belirlenmelidir. Mesai saatleri dışında ve hafta sonlarında kurslar açılarak çalışanlarında kurslardan yararlanmaları sağlanmalıdır.
2. Kursları tercih etme nedenleri olarak, en çok önemsenen “bireysel özelliklerini geliştirmek, meslek edinmek veya mesleğini geliştirmek, yeni bir iş için hazırlanma isteği” ifadeleri olduğundan mesleki ve teknik kursların açılmasına önem verilmelidir.
3. Halk eğitim kurslarına katılanların tamamına yakının bayan olduğu görüldüğünden Halk eğitimi (yetişkin eğitimi) alanında mesleki ve beceri edinme amaçlı kursların düzenlenmesi ve bu kurslara erkeklerin katılımının sağlanması için gerekli tedbirler alınmalıdır.
4. Yaş gruplarına göre, kursiyerlerin tercih ettiği kurslar belirlenmeli, her yaş grubuna uygun kurslar açılmalıdır.
5. Halk eğitimi merkezleri daha çok kursiyere ulaşmak için internet ve medyayı aktif olarak kullanmalıdırlar. Milli eğitim bakanlığı ulusal kanallarda halk eğitim merkezlerinin faaliyetlerini tanıtıcı filmler yayınlatmalıdır.
6. Halk eğitimi merkezlerinde açılan mesleki ve teknik kurslarda kullanılacak makine ve teçhizatın sağlanması için gerekli tedbirler alınmalıdır.
7. Kurs merkezlerinin daha geniş ve sağlıklı sınıflardan oluşturulmalıdır. Bunun için her mahallede kurs binaları oluşturulmalı, buralar mahallede yaşayanların sosyal aktiviteler yapabileceği yerler haline getirilmelidir.
8. Kursiyerlerin ürettiği ürünlerin satılabileceği, merkez bünyesinde satış reyonları oluşturulmalıdır.
9. Halk eğitimi merkezine atanan yöneticilerin yetişkin eğitiminde deneyimi olan öğretmenlerden atanmalı ya da halk eğitim merkezinde deneyim kazanmış yöneticiler değerlendirilmelidir.

.

10. Mesleki ve teknik kursların özel sektör ve iş kur işbirliğiyle istihdama yönelik açılmalıdır. Kurslarda staj ve uygulamalı eğitime ağırlık verilmelidir.

11. Katılımcı sayısını artırmak için kurs çeşidi ve içeriği belirlenirken katılımcıların ve o çevrenin istek ve ihtiyaçlarını karşılayacak planlamalar yapılmalıdır. Kurslarla ilgili katılımcıların görüşleri, istek ve önerileri alınarak kurs programları sürekli geliştirilmeli, yetişkin eğitimi kavramının toplum tarafından yeterli düzeyde bilinmesini ve önemsenmesini sağlayacak kampanyalar düzenlenmelidir.

KAYNAKLAR

- Akyüz, Y. (2001). *Başlangıçtan 2001'e Türk Eğitim Tarihi*. (8. Baskı). İstanbul: Alfa Yayınları.
- Arslan, M. (1992). "Türkiye'de Yaygın Eğitim. Yasal Çerçeve, Uygulamalar". Ankara, Türkiye, 30
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö.E., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2008). *Bilimsel Araştırma Yöntemler*. Ankara: Pegem Yayınları.
- Celep, C. (2003). *Halk Eğitimi*. Ankara: Geliştirilmiş 3. baskı, Anı Yayıncılık.
- Coşkun, A. (2012). "Halk Eğitimi Merkezlerinde Açılan Kurslara Katılan Yetişkinlerin Beklentilerinin ve Memnuniyetlerinin Değerlendirilmesi". Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Doğan, A. (2008). *Halk Eğitim Merkezlerinde Halkla İlişkiler Kapsamında Afet Bilinçlendirilmesi*. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Duman, A. (1999). *Yetişkinler Eğitimi*. Ankara: Ütopya Yayınevi.
- Ertürk, S.(1972). *Eğitimde Program Geliştirme*. Ankara: Yelken Tepe Yayınları.
- Güneş, F. (1996). *Yetişkin Eğitimi (Halk Eğitimi)*. A. Ü. Eğitim Bilimleri Fakültesi, Ankara: Ocak Yayınları.
- Karasar, N. (2006). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Kemertas, İ. (1999). *Uygulamalı Öğretim Yöntemleri, Öğretimde Planlama ve Değerlendirme*. (Üçüncü baskı). İstanbul: Birsan Yayınevi.
- Kılıç, E. (1981). *Halk Eğitimde Kuram ve Uygulama*. Ankara: Türkiye ve Ortadoğu Amme İdaresi Enstitüsü Yayınları.
- Kurt, İ. (2000). *Yetişkin Eğitimi*. Ankara: Nobel Yayınları.
- Kutluğ, N. (1985). *Plastik Sanatların Yaygın Eğitiminde Ailenin Rolü*. I. Plastik Sanatlar Sempozyumu, 25-27 Nisan . Kültür ve Turizm Bakanlığı, Ankara.
- MEB, (1973). Halk Eğitimi Genel Müdürlüğü a.g.e Ankara. MEB.
- MEB, (1973). *Milli Eğitim Temel Kanunu*, Ankara. MEB.
- MEB, (2010). *Yaygın Eğitim Kurumları Yönetmeliği*, Ankara: MEB.

- MEB, (2011). *Halk Eğitimi Faaliyetlerinin Uygulanmasına Dair Yönerge*, Ankara. MEB
- MEB, <http://mebk12.meb.gov.tr> 02.06.2014.
- Miser, R. (1993). *Cumhuriyetimizin 70. Yılında Ülkemizde Halk Eğitiminin Durumu*. Eğitim, 6 (Ekim, Kasım, Aralık), 36-49. (Ankara: M. E. Basımevi).
- Şahoğlu, B. (2010). *Halk eğitim merkezlerinde düzenlenen kurslara devam eden yetişkinlerin katılım amaçları ve kurslara ilişkin görüşleri*, Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Şencan, H. (2005). *Sosyal ve davranışsal ölçümlerde güvenilirlik ve geçerlilik*. 1.Baskı, Ankara: Seçkin Yayınevi.
- Tezcan, F. (2012). *Halk eğitimi merkezi kurslarına katılan yetişkin öğrenenlerin güdüsel yönelimleri*, Yayınlanmış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri.
- Tırinoğlu, Ş. (2006). *Aile Yaşam Merkezlerindeki Kadınların Kurslara Katılma Nedenleri ve Memnuniyetlerinin Araştırılması*, Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Türk, E. (1999). *Türk Eğitim Sistemi*. Ankara: Nobel Yayınları.
- UNESCO (1985). *Yetişkin Eğitimi Terimleri*. (Çev: Oğuzkan, F.) Ankara: UNESCO Milli Eğitim Komisyonu.
- Varış, F. (1981). *Eğitim Bilimine Giriş*. Ankara: Sevinç Matbaa.
- WEB_1, (2014). Hayat Boyu öğrenme Genel Müdürlüğü Web sitesi, <http://hbogm.meb.gov.tr/modulerprogramlar/index.html> 09/04/2014.
- Yanar H. (2011). *Afyon İli Halk Eğitim Merkezindeki Takı Tasarımı Dersinin İncelenmesi*, Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Yeşilyaprak, B. (2004). *Eğitimde Rehberlik Hizmetleri*. Ankara: Nobel Yayınları.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2008). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*, Ankara: Seçkin
- Yıldırım, M. (2009). *Hayat Boyu Öğrenme Kapsamında Yaygın eğitim ve Halk Eğitim Merkezleri*, Ankara, Gazi Kitapevi.

- Yüksel, S. (2011). *Diyarbakır halk eğitim merkezlerindeki takı tasarımı eğitim programının incelenmesi*, Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Zengin, A. (2012). *Yerinden edilmiş Kürt kadınlarının HEM'lerindeki (Halk eğitim merkezleri) eğitim programlarına katılmama sebepleri: Bir anlatı analizi*, Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Boğaziçi Üniversitesi Eğitim Sosyal Bilimler Enstitüsü.

EKLER

Ek:1

Halk Eğitimi Merkezlerinde Açılan Mesleki ve Teknik Kurs programları

Adalet: Yedieminlik

Ahşap Teknolojisi: Ahşap Boyama ve Vernikleme, Ahşap Şekillendirmeci, Model Gemi Yapımı, Ahşap Kakmacısı, Ahşap Doğrama Montaj Elemanı, Bilgisayar Destekli Mobilya Tasarımcısı, Tehlikeli ve Çok Tehlikeli İşlerde Ahşap İskelet İmalatı (Marangozluk, Bilgisayar Destekli Mobilya Tasarımcısı, Mobilya Döşeme Kesim Elemanı vb.

Aile ve tüketici bilimleri: Ev ve Kurum Temizliği

Ayakkabı ve saraciye teknolojisi: Ayakkabı Modelisti, Temel ayakkabı tasarımcısı, Ayakkabı İstampacısı, Ayakkabı Makineleri Bakım ve Onarım, Ayakkabı ve Saraciye Tamircisi, Saraciye Montajcısı, Ayakkabı Test Elemanı, Ayakkabı Finisajcısı, Bilgisayarlı Ayakkabı Modelcisi, Saraciye Modelisti, Ayakkabı Tabancısı, Ayakkabı Montajcısı vb.

Bahçecilik: Aşıcı, Budamacı, Dikim işçisi, Söküm işçisi, Toprak İşleyicisi, Örtü Altı Domates Yetiştiriciliği, Greyfurt Yetiştiriciliği, Kivi Yetiştiriciliği, Aromatik Bitkilerin Yetiştiriciliği, Karnabahar Yetiştiriciliği, Meyve Bahçelerinde Gübreleme, Cabiataceae Familyası Yetiştiriciliği, Cupressaceae Familyası Yetiştiriciliği.

Bilişim teknolojileri: Bilgisayar kullanımı, Temel bilgisayar okuryazarlığı, web tasarımcısı, İnternet Programcısı, Web Tabanlı İçerik Yönetim Sistemleri, Görme Engelliler İçin Bilgisayar Kullanımı, İnternet ve e-Posta Yönetimi, İnternet Salonu İşletmecileri ve Yöneticileri Uyum Eğitimi, Animasyon Hazırlama, Grafik ve Animasyon Tabanlı Web Sayfası Hazırlama vb.

Biyomedikal cihaz teknolojileri: Biyomedikal Teknik Servis Destek Elemanı

Büro yönetimi ve sekreterlik: Yönetici Asistanı, Temel Sekreterlik Hizmetleri, Yönetici Sekreteri, Hukuk Sekreteri, Ticaret Sekreteri, Sekreterlik, Danışma Görevlisi, Hızlı Klavye Kullanımı (F Klavye), Bilgi ve Belge Yönetimi.

Çalışma hayatı: Küçük-Büyük Baş Hayvan Kesimi (Kurban Kesimi)

Çevre koruma: Çöp Toplama Personel Eğitimi

Çocuk gelişimi ve eğitimi: Evde Çocuk Bakımı, 3-6 Yaş Çocuk Etkinlikleri, Bilinçli Hamilelik ve Bebek Bakımı, Özel Eğitim Elemanı, Erken Çocukluk Eğitimi Elemanı, Çocuk Bakım Elemanı, 0-3 Yaş Çocuk Etkinlikleri, Özel Eğitim Gerektiren Bireyler Aile Destek.

Denizcilik: Alabalık Yetiştiriciliği, Suda Can Kurtarma, Olta Donamı ve Avcılığı, Su Ürünleri Üreticisi, Balıkçı Gemisi Kaptanı, Tatlı Su Balıkları Üreticisi, Deniz Balıkları Üreticisi, Akvaryum Balıkları Üreticisi, Canlı Yem Üreticisi, Su Ürünleri İşlemecisi vb.

Diş protez: Diş Protez Yardımcı Personel Eğitimi

Eğlence hizmetleri: Animatör, Çocuk Animatörü

El sanatları teknolojisi: Dekoratif Ahşap Süsleme, Deri Tablo Yapımı, Ebru, Kösele Çanta Yapma, Takılar (Misinalı Çivili Örme Düğümlü), Basit Nakış İğne Teknikleri, Elde Türk İşlemeleri, Geleneksel El Nakışları, Hazır Gereçlerle Yapılan Nakışlar, İğne Oyası, Makine Nakışları, Oyalar, Tığ Oyası, Kırkyama, Pike Dikimi, Simav Halı Deseni Çizimi vb.

Elektrik-elektronik teknolojisi: Güvenlik Sistemleri Elemanı, Isıtıcı Ev Aletleri Bakım Onarımcısı, Güvenlik Sistemleri Elemanı, Kuvvetli Akım Tesisatçısı, Yürüyen Merdiven/Yol Sistemleri Bakım Onarım vb.

Elektrik ve enerji: Tehlikeli ve Çok Tehlikeli İşlerde Termik Santral Elektrik Bakımcı, Tehlikeli ve Çok Tehlikeli İşlerde Termik Santral Kazan Bakımcı vb.

Endüstriyel otomasyon: Mekatronikçi, Otomasyon Sistemleri Destek Elemanı, Endüstriyel Otomasyon Meslek Elemanı Yardımcısı, Endüstriyel Kontrolcü vb.

Gazetecilik: Dijital Fotoğrafçılık, Sayfa Sekreteri, Foto Muhabiri, TV Muhabiri, Yazılı Basın Muhabiri.

Gemi yapımı (deniz araçları yapımı): Gemi İnşaatında Yüzey Temizleme, Ön İmalat ve Montaj, Gemi İnşaatında Metal Yüzeyleri Taşlama, Gemi Blok Montaj, Gemi Boru Donatım, Gemi Kaynak Teknikleri, Tekne ve Yat İskeletçiliği, Tekne ve Yat Kamaracılığı.

Gıda teknolojisi: Peynir Üretim Elemanı, Sofralık Zeytin İşlemecisi, Dondurma Üretim Elemanı, Paketlemeci, Konserve Üretim Elemanı, Tereyağı Üretimi, Peynir Üretimi, Süt Hijyeni Eğitimi, Gıda Kontrol Elemanı Hijyen Eğitimi, Sebze ve Meyve İşleme Elemanı Hijyen Eğitimi vb.

Giyim üretim teknolojisi: Giysi Tadilatçısı, Ütücü, Zik Zak Makineci, İlik-Düğme Otomatçı, Kadın giysileri kalıp hazırlama, Kadın giysileri dikimi (düz dar etek-kadın pantolonu-bluz-elbise-fan. Elbise), Stilist Eğitimi, Kadın giyim modelist yardımcılığı, Kadın giysileri artistik çizim, Artistik çizim ve drapaj, Çocuk gösteri giysileri dikimi, Ayakçı vb.

Grafik ve fotoğraf: Fotoğraf Baskı Operatörü, Fotoğraf Çekim Elemanı, Grafiker, Bilgisayar Destekli Reklam ve Tasarım, Fotoğraf Çekimi, Grafik Desen Çizimi.

Güzellik ve saç bakım hizmetleri: Makyaj Elemanı, Yüz ve Vücut Masajı, Sahne Makyajı, Cilt Bakım Hizmetleri, Manikür-Pedikür Teknikleri, Cilt Bakımı Epilasyon ve Masaj Teknikleri, Cilt ve Vücut Bakımı Teknikleri, Saça Geçici ve Kalıcı Şekil Verme ve Boyama Teknikleri, Cilt Bakımı Hijyen Eğitimi, Kaplıca, Hamam ve Sauna Görevlisi Hijyen Eğitimi, Saç Bakımı ve Yapımı vb.

Halkla ilişkiler ve organizasyon hizmetleri: Vitrin Düzenleme Elemanı, Mekân Süslemecisi, Müşteri Asistanı, Çağrı Merkezi Elemanı, Masa Sandalye Süslemecisi, Fuar Stand Elemanı vb.

Harita-tapu-kadastro: Bilgisayar Destekli Harita Çizimi

Hasta ve yaşlı hizmetleri: Hasta ve Yaşlı Refakatçi, Zihinsel Engelliler İçin Öz Bakım, Hasta Kabul İşlemleri, Özürlü Bakımı, Cenaze Hizmetleri, Özel Eğitimli Bireylere Yaklaşım, Engelli Bakım Elemanı vb.

Havacılık: Model Uçak (ATA) Yapımı, Model Uçak (Leylek F1A) Yapımı, Model Uçak (Flamingo F1H) Yapımı, Radyo Kontrollü Uçak Modelciliği, Model Roket İmalat ve Uçuş, Plastik Model Uçak Yapımı.

Hayvan sağlığı: Koyun Yetiştiriciliği, Organik Manda Yetiştiriciliği, Pet Hayvanları

Hayvan yetiştiriciliği: Bildircın ve Keklik Yetiştiriciliği, Deve Kuşu Yetiştiriciliği, Etlik ve Damızlık Tavuk Yetiştiriciliği, Hindi Yetiştiriciliği, Kaz ve Ördek Yetiştiriciliği, Yumurtacı Tavuk Yetiştiriciliği, Sürü Yöneticiliği, Süt Sığırı Yetiştiricisi, Sürü Yönetimi Elemanı.

Hukuk: Adli Takip Elemanı, Adli Kalem İşleri .

İnşaat teknolojisi: Yapı Yalıtımcısı, Ahşap Restorasyonu Elemanı, Betonarme Demircisi, Boyacı, Isı ve Ses Yalıtımcısı, Parke Taşı ve Bordür Kaplamacı, Sıvacı, Taş ve Tuğla Duvarcısı, Geçici Ustalık Yetki Belgeli Betonarme Demir, Kalıpçılık ve Çatıcılık Eğitimi vb.

Kâğıt üretim teknolojisi: Gri Karton ve Şirenz Kağıt Üretimi İle Laminasyonu, Tehlikeli ve Çok Tehlikeli İşlerde Kâğıt Üretim Otomasyonu Proses Elemanı.

Kimya teknolojisi: Boya Üretim Elemanı, Kimya Proses Operatör Yardımcısı, Numune Alma Elemanı, Rafineri Kontrol Elemanı, Kolonya Üretimi, El-Banyo Sabunu, Tehlikeli ve Çok Tehlikeli İşlerde Kimya Prosesi (Asitleme Prosesi Solüsyon Kontrolü), Tehlikeli ve Çok Tehlikeli İşlerde Sınai ve Tıbbi Gazlar Üretim, Dohum ve Depolama vb.

Kişisel gelişim ve eğitim: İşaret Dili Öğretici ve Tercüman Eğitimi, İş Güvenliği ve işçi Sağlığı, Kişisel Gelişim, İşaret Dili, İş ve Sosyal Hayatta İletişim, İş Organizasyonu vb.

Konaklama ve seyahat hizmetleri: Rezervasyon Elemanı, Oda Temizleyicisi, Üniforma Görevlisi, Kapı Görevlisi, Bagaj Taşıyıcı, Meydancı, Santralist, Transfermen / Tur Animatörü, Kat Hizmetleri Elemanı, Ön Büro Elemanı, Havuz Suyu Operatörlüğü vb.

Kuyumculuk teknolojisi: Takı Yapımı, Takı Çizimi ve Üretimi, Yaldızcı, Hasır Örmeci, Gümüş Takı İşlemciliği, Dökümcü, Hasır Örmeci, Telkarici, Cilacı, İmitasyon Takı İmalatçısı vb.

Madencilik ve maden çıkarma: Tehlikeli ve Çok Tehlikeli İşlerde Açık Ocak Madenciliği Manevracı-Harmancı, Tehlikeli ve Çok Tehlikeli İşlerde Cevher Hazırlama ve Zenginleştirme Sabit Tesis Operatör ve Bakımcılığı,

Tehlikeli ve Çok Tehlikeli İşlerde Kazı Tahkimat Söküm İşleri, Tehlikeli ve Çok Tehlikeli İşlerde Sondajcılık vb.

Makine teknolojisi: *Endüstriyel Kalıpçı, İmalat Çizeri, CNC Tezgahları ve Programlama, Tehlikeli ve Çok Tehlikeli İşlerde Makine Bakım ve Onarım, Hidrolik-Pnömatik Geliştirme ve Uyum Eğitimi, İki Boyutlu Çizim-Autocad, Bilgisayar Destekli 3 Boyutlu Tasarım - NX Geliştirme ve Uyum Eğitimi vb.*

Matbaa: *Ciltleme, Masa Üstü Yayıncılık, Tabaka Ofset Baskı Operatörlüğü, Serigrafi Baskı, Tehlikeli ve Çok Tehlikeli İşlerde Baskı Öncesi, Tehlikeli ve Çok Tehlikeli İşlerde Baskı Sonrası, Tehlikeli ve Çok Tehlikeli İşlerde Flekso Baskı, Tehlikeli ve Çok Tehlikeli İşlerde Serigrafi ve Tampon Baskı, Tehlikeli ve Çok Tehlikeli İşlerde Tabaka Ofset Baskı, Tehlikeli ve Çok Tehlikeli İşlerde Tifdruk Baskı.*

Metal teknolojisi: *Kaynakçı-3, Sıcak Şekillendirmeci, Temel Metal Şekillendirme Elemanı, Gazaltı (Mig-Mag) Kaynağı, Alüminyum Doğrama Panjur ve Balkon Sistemleri, Oksi Gaz Kaynağı, Geçici Ustalık Yetki Belgeli Kaynakçılık Eğitimi, Tehlikeli ve Çok Tehlikeli İşlerde Çelik Yapılandırmacı, Tehlikeli ve Çok Tehlikeli İşlerde Darphane Metal ve Alaşım İşleri vb.*

Metalurji teknolojisi: *Döküm Laboratuvar Elemanı, Maçacı, Döküm Kalıpçısı, Basınçlı Döküm Elemanı, Döküm Ocakçısı, Çelik Üreticisi, Ham Demir Üreticisi, Kok Üreticisi, Tehlikeli ve Çok Tehlikeli İşlerde Döküm, Tehlikeli ve Çok Tehlikeli İşlerde İzabe.*

Motorlu araçlar teknolojisi: *Tarım Makineleri Bakım ve Onarımcısı, Dizel Otomotiv Mekanikeri, İş Makineleri Hidrolik Sistemler Bakım ve Onarımcısı, İş Makineleri Motor ve Aktarma Organları Bakım ve Onarımcısı, Ön Düzen ve Balans Ayarcısı, Otomotiv Lastik Satış ve Servis Elemanı, Otomotiv Radyatörcüsü, Tehlikeli ve Çok Tehlikeli İşlerde İki veya Üç Tekerlekli Motorlu Araçlarda İmalat, Bakım ve Onarım, İş Makineleri Operatörlüğü (Mobil Rıhtım Vinci), İş Makineleri Operatörlüğü (Yükleyici) vb.,*

Muhasebe ve finansman: *Bilgisayarlı Muhasebe Elemanı, Dış Ticaret Ofis Hizmetleri Elemanı, Finans ve Borsa Hizmetleri Elemanı, Kasa*

Sorumlusu, Muhasebe Yardımcısı, Ön Muhasebe, Bilgisayar Destekli Muhasebe, Temel Muhasebe, Kooperatif Büro Elemanı, Maliyet Hesaplama Teknikleri, Şirketler Muhasebe Teknikleri, Dış Ticaret Uzmanlık Eğitimi, Kooperatifçilik Geliştirme ve Uyum Eğitimi.

Müzik aletleri yapımı: *Mızraplı Halk Müziği Enstrümanları Yapımcısı, Mızraplı Sanat Müziği Enstrümanları Yapımcısı, Mızraplı Batı Müziği Enstrümanları Yapımcısı, Yaylı Enstrüman Yapımcısı, Bağlama Yapımcısı, Ut Yapımcısı, Klasik Gitar Yapımcısı, Keman Yapımcısı, Müzik Aletleri Temel İşlemcisi.*

Müzik ve gösteri sanatları: *Zihinsel Engelliler Mehter Takımı, Semazen Eğitimi.*

Ormancılık: *Ağaç Kesme ve Boylama, Avcı Eğitimi.*

Öğretmenlik ve öğretim: *Motorlu Taşıt Sürücülerini Direksiyon Eğitimi Öğreticiliği, Motorlu Taşıt Sürücülerini Sınav Sorumlusu, Motorlu Taşıt Sürücülerini Trafik ve Çevre Öğreticiliği, Aile Danışmanı, Görme Engelliler Bilgisayar Öğreticiliği, Gönüllü İşlevsel Yetişkin Okuma Yazma Öğreticiliği, Yetişkinler İçin Okuma Yazma Öğreticiliği.*

Pazarlama ve perakende: *Satış Elemanı, Sigortacı, Emlak Komisyoncusu, Kasiyer, Kasa Şefi, Depo Görevlisi, Satın Alma Görevlisi, Reyon Görevlisi, Reyon Şefi, Satış Görevlisi, Emlak Danışmanlığı, Kantin İşletmeciliği Hijyen Eğitimi, Meyve ve Sebze Satış Elemanlığı Hijyen Eğitimi, Su ve Deniz Ürünleri Satış Elemanlığı Hijyen Eğitimi, Şarküteri, Bakkal ve Gıda Pazarları Satış Elemanlığı Hijyen Eğitimi, Tarım Ürünleri Satış Elemanlığı Hijyen Eğitimi.*

Plastik teknoloji: *Plastik İşleme Elemanı, Plastik Ekstrüzyon Kalıpcılığı, Plastik Film İşleme Operatörü, Plastik Rotasyon Kalıpcısı, Plastik Şişirme Kalıplama Operatörü, Termoset Plastik Kalıpcısı, Vakum Kalıplama Operatörü, Geçici Ustalık Yetki Belgeli Plastik (Geosentetikler) Yalıtımcılığı Eğitimi, Tehlikeli ve Çok Tehlikeli İşlerde Plastik İşleme vb.*

Radyo televizyon alanı: *Grafik Animasyon, Kameraman, Radyo-Televizyon Programcısı, Teknik Yapım Yayın Elemanı, 3 Boyutlu Nesne Modelleme, Kısa Film Yapımı, Senaryo Yazarlığı.*

Raylı sistemler teknolojisi: Vatman (Tramvay/Metro Sürücüsü), Tehlikeli ve Çok Tehlikeli İşlerde Raylı Sistemlerde İşletme, Tren Makinisti, Tren Teşkilcisi.

Sağlık: Sterilizasyon ve Dezenfeksiyon Personel Eğitimi.

Sanat ve tasarım: İç Mekân Dekorasyon Elemanı, Yüzey Süslemeci, Üç Boyutlu Şekillendirme, Minyatür, Tezhip, Kat'ı, Heykel Modelcisi, Tasarım Uygulama Modelcisi, Alçı Rölyef, Heykel Yapımı, Gravür, Hüsn-i Hat, Edirnekari vb.

Seramik ve cam teknolojisi: Alçı Şekillendirme ve Döküm, Çini İşlemeci-Çinici, Boyacı-Çini İşlemeci, Serbest Seramik Şekillendirmeci, Dökümcü-Sırlamacı, Dekorcu-Sır üstü Dekorlamacı, Plastik Çamur ve Alçı Şekillendirme, Cam Şekillendirmeci, Vitraycı, Boncukçu- Boş Boru Üflemeçisi, Cam El Dekorcu, Kesme Dekorcu, Yıldız Fırıncısı, Mandrel İle Cam Boncuk Yapımı, Cam Süs Eşyası Yapımı, Tehlikeli ve Çok Tehlikeli İşlerde Endüstriyel Cam vb.

Tarım teknolojileri: Pamuk Toplama Makinesi Operatörü, Bileşik Çiçekli Sebzeler Yetiştiriciliği, Çayır Mera ve Yem Bitkileri Yetiştiriciliği, Çok Yıllık Çiçeklerin Yetiştiriciliği, İğne Yapraklı Ağaçlar Yetiştiriciliği, Kesme Yeşillik Yetiştiriciliği, Meyvelerinden Faydalanılan İlaç ve Baharat Bitkileri Yetiştiriciliği, Organik Tarım, Soğanlı Kesme Çiçek Yetiştiriciliği, Traktör Bakım ve Onarım, Yapraklarından Faydalanılan İlaç ve Baharat Bitkileri Yetiştiriciliği vb.

Tekstil teknolojisi: Akrilik İplik Üretimi, Armürlü Dokuma Kumaş Desinatörlüğü, Bobin Makine Operatörü, Tekstil Model Makineci, Çorap Örücülüğü, Trikotaj, Tehlikeli ve Çok Tehlikeli İşlerde Dokuma Operatörlüğü, Tehlikeli ve Çok Tehlikeli İşlerde Tekstil Apreçiliği, Tehlikeli ve Çok Tehlikeli İşlerde Tekstil Test Laborantlığı vb.

Tesisat teknolojisi ve iklimlendirme: Soğutma Sistemleri Elemanı, Oksi-Asetilen Boru Kaynakçısı, Ev Tipi Soğutma Cihazları Bakım ve Onarımcısı, Ticari Tip Soğutma Cihazları İmalat Bakım ve Onarımcısı, Frigorifik Araç ve Araç Klima Bakımcısı, Doğal Gaz Tesisatı Çizim Elemanı, Kaloriferçi, Plastik Boru Tesisatçısı, Katı ve Sıvı Yakıtlı Kalorifer Ateşçisi, Doğalgaz

Yakıtlı Kalorifer Ateşçisi, Tehlikeli ve Çok Tehlikeli İşlerde Isıtma ve Gaz Yakıcı Cihazlar Teknik Servis, Tehlikeli ve Çok Tehlikeli İşlerde Merkezi İklimlendirme Sistemleri vb.

Toplum sağlığını koruyucu hizmetler: *Su Temini (Üretimi) Hijyen Eğitimi*

Ulaştırma hizmetleri: *Lojistik Elemanı (2.Seviye), Patlayıcı Madde Nakli, Depo Elleçleme Personel Eğitimi, Tehlikeli ve Çok Tehlikeli İşlerde Elle Taşıma, Tehlikeli ve Çok Tehlikeli İşlerde Liman İşletme Saha Çalışanı, Tehlikeli ve Çok Tehlikeli İşlerde Lojistik Elemanı, Tehlikeli ve Çok Tehlikeli İşlerde Tanker-Vagon Dolum ve Tahliyeci, Şehir İçi Toplu Ulaşım Sürücülerine Yönelik Geliştirme ve Uyum Eğitimi vb.*

Yenilenebilir enerji: *Güneş Panelleri ve Fotovoltaik Sistemleri Kurulum Bakım ve Onarım, Rüzgâr Santrali Kurulum Bakım ve Onarımı.*

Yer bilimleri: *Tehlikeli ve Çok Tehlikeli İşlerde Derinkuyu Su Pompaları Montaj, Bakım ve Onarım, Tehlikeli ve Çok Tehlikeli İşlerde Jeofizik Cihaz Operatörlüğü, Tehlikeli ve Çok Tehlikeli İşlerde Jeoteknik Sondörlüğü, Tehlikeli ve Çok Tehlikeli İşlerde Jeotermal Sondörlüğü, Tehlikeli ve Çok Tehlikeli İşlerde Zemin İyileştirme ve Güçlendirme Operatörlüğü, Tehlikeli ve Çok Tehlikeli İşlerde Sondaj Makineleri Bakım ve Onarım,*

Yiyecek içecek hizmetleri: *Bar Servis Elemanı, Otobüs Hostesi, Pastacı Yardımcısı, Servis Elemanı Yardımcısı, Bulaşıkçı-Meydancı, Aşçı Çırağı, Servis Komisi, Yaş Pasta Yapımı, Pasta Yapımı ve Sunumu, Gıda Hijyeni ve Sanitasyon, Baklava Yapımı, Açık Alan Satıcıları Eğitimi, Aşçı Hijyen Eğitimi, Et ve Et Ürünleri İşlemeciliği Hijyen Eğitimi, Otel/Motel ve Lokanta Yöneticileri Hijyen Eğitimi, Pastacı Hijyen Eğitimi, Servis Görevlisi (Garson) Hijyen Eğitimi, Şef (Yiyecek Hazırlama ve Sunum Hizmetleri) Hijyen Eğitimi vb.*

Ek:2

Anket Yazısı

Sayın katılımcı;

Bu anket ‘‘ Halk Eğitimi Merkezlerinde düzenlenen Mesleki ve Teknik kurslara devam eden yetişkinlerin bu kursları tercih etme nedenleri ve kursa ilişkin beklentileri (Menemen Örneği)’’ konulu araştırmaya gerekli verileri sağlamak için hazırlanmıştır.

Anket 3 bölümden oluşmaktadır. İlk bölüm demografik özellikleriniz, ikinci bölüm Kurslara katılma sebepleriniz, üçüncü bölüm ise beklentileriniz ile ilgili sorulardan oluşmaktadır.

Bu anketin sonucunda yetişkinlerin halk eğitimi merkezlerinde verilen kurslara katılma sebepleri, kurslardan beklentileri, eğitim ihtiyaçları ve bu kurslardan ne kadar faydalanabildikleri anlaşılabacaktır. Bu sayede halk eğitimi merkezlerinin sunmuş olduğu hizmetlerin eksiklikleri tespit edilecek ve bu eksikliklerin giderilmesi yönünde önerilerde bulunulacaktır.

Araştırmanın amacına ulaşması, anket maddelerine vereceğiniz cevaplara bağlıdır. İsim belirtmenize gerek yoktur. Vereceğiniz cevaplar sadece araştırma için kullanılacak ve gizli tutulacaktır. Bu anketteki sorulara objektif ve samimiyetle cevap vereceğinizi umuyorum.

Ankete katıldığınız için teşekkür ederim.

MURAT YANCAR

OKAN ÜNİVERSİTESİ

İşletme Yüksek Lisans öğrencisi

Ek:3

DEMOGRAFİK ÖZELLİKLER

1. Cinsiyetiniz

☐ Kadın ☐ Erkek

2. Yaşınız (Lütfen yazınız)

.....

3. Medeni haliniz

☐ Bekar ☐ Evli ☐ Boşanmış / dul

4. Çocuğunuz var mı?

☐ Var ☐ Yok

5.Öğrenim durumunuz

☐ İlkokul ☐ Ortaokul ☐ Lise ☐ Üniversite ☐ Yüksek Lisans / Doktora

6. Mesleğiniz

☐ Ev Hanımı ☐ Özel sektörde çalışıyorum
☐ İşsiz ☐ Kamu sektöründe çalışıyorum
☐ Kendime ait işyerinde çalışıyorum ☐ Emekli

7. Sizin veya ailenizin aylık toplam geliri ne kadardır? (Hane içine giren tüm gelirlerin toplamı)

☐ 1000 TL ve altı
☐ 1001 – 2000 TL arası
☐ 2001 TL ve üzeri

8. Daha önce Halk Eğitimi Merkezlerinde açılan kurslara katıldınız mı?

☐ Evet ☐ Hayır

9. Şu anda kayıtlı olduğunuz kursun türünü belirtiniz

☐ Mesleki ve Teknik ☐ Genel (sosyal / kültürel)

10.Şu anda kayıtlı olduğunuz kursun adını yazınız.

.....

Ek:4

KURSLRA KATILMA SEBEBLERİ

Aşağıdaki soruların her birini görüşünüzü en iyi yansıtacak şekilde x işaretleyiniz.

KURSA KATILMA NEDENLERİ	Kişisel önem dereceleri		
	ÖNEMLİ	KISMEN ÖNEMLİ	ÖNEMSİZ
1. Yeni insanlarla tanışma ve yeni arkadaşlar edinme isteği			
2. Bedensel ve ruhsal olarak daha sağlıklı olmak için			
3. İçinde bulunduğum stres ve sıkıntıdan kurtulmak için			
4. Toplumun hızlı değişmesine uyum sağlayabilmek için			
5. Boş zamanlarımı değerlendirme isteği (Hobi)			
6. Günlük yaşamımda değişiklik yapma isteği			
7. Bireysel özelliklerimi geliştirmek için			
8. Asıl işim yanında ek gelir sağlayacak ikinci bir iş için gerekli bilgi ve beceri edinme isteği			
9. Aileme , çevreme veya çalıştığım kuruma daha faydalı olma isteği			
10. Katıldığım kursa çevre tarafından değer verilmesi			
11. Meslek edinmek veya mesleğimi geliştirmek			
12. Yeni bir iş için hazırlanma isteği			
13. Sadece merak ettiğim için			
14. Çevremde daha çok takdir görme isteği			
15. Kurs sonunda alacağım belgeye ihtiyaç duymam			
16. Kendimin ve ailemin bazı ihtiyaçlarını evde karşılayarak, aile masraflarını azaltma ihtiyacı			

Ek:5

KURSIYER BEKLENTİ ANKETİ

Yarı yapılandırılmış görüşme formu:

1.Katılmış olduğunuz kurstan nasıl haberdar oldunuz?

.....
.....

2. Katılmış olduğunuz kurs istediğiniz kurs muydu? ---→Evet

---→Hayır, Niçin bu kursu tercih ettiniz?

.....
.....
.....
.....

3.Katılmış olduğunuz kurstan neler bekliyorsunuz/bekliyordunuz?

.....
.....
.....
.....

4. Kurs beklentilerinizi karşıladı mı?--→Evet

-→Hayır

.....
...

5. (cevap hayır ise) Beklentinizi karşılamamasının nedenleri neler?

.....
.....
.....
.....
.....

6. Sizi hayal kırıklığına uğratan durumlar oldu mu? --→ Evet, bunlar neler?

--→Hayır

.....
.....
.....
.....
.....

7. Kursların daha iyi olması için önerileriniz neler?

.....
.....

Ek:6

ANKET İZİN MAİLİ

RE: iyi günler.

14 Ocak 2014 Salı 15:13

Tarih :

Kimden :

ahmet coskun <ahmet.coskun.14@hotmail.com> [[Adres Defterine Ekle](#)]

Kime :

'murat.yancar@mynet.com' <murat.yancar@mynet.com>

murat bey ,YEDİTEPE ÜNİVERSİTESİ SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ YÜKSEK LİSANS ÖĞRENCİSİ İKEN HAZIRLADIĞIM YÜKSEK LİSANS TEZİNİZDE KULLANMIŞ OLDUĞUM ANKETİ KULLANMANIZDA BİR SAKINCA YOKTUR.BAŞARILAR.

Date: Tue, 14 Jan 2014 13:54:08 +0200

To: ahmet.coskun.14@hotmail.com

From: murat.yancar@mynet.com

Subject: iyi günler.

İYİ GÜNLER AHMET BEY. YEDİTEPE ÜNİVERSİTESİ SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ YÜKSEK LİSANS ÖĞRENCİSİ İKEN HAZIRLAMIS OLDUĞUNUZ YÜKSEK LİSANS TEZİNİZDE KULLANMIŞ OLDUĞUNUZ ANKETİN YÜKSEK LİSANS TEZİMDE KULLANABİLİRMİYİM. ŞİMDİDEN TEŞEKKÜR EDERİM. İYİ GÜNLER.

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler:

Adı Soyadı : Murat YANCAR

Doğum tarihi : 21.03.1974

Doğum yeri : Sındırgı-Balıkesir

Medeni Durumu: Bekar

Eğitim:

İlkokul : Şapçı Köyü İlkokulu-Sındırgı

Ortaokul: 1986-1989 Yahya Kemal Beyatlı Ortaokulu-İzmir

Lise : 1990-1994 İzmir Motor Teknik Lisesi-İzmir

Lisans : 1996-1999 Ege Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü

Yüksek Lisans: 2013-2014 Okan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türkçe İşletme Programı

Çalıştığı Kurumlar:

2000-2003 Karaçomak İlkokulu-Iğdır

2003-2005 Paşalı İlköğretim Okulu-Kastamonu Çatalzeytin

2005-2006 13 Eylül İlköğretim Okulu-İzmir Kınık

2006-2008 Düvertepe Yatılı İlköğretim Bölge Okulu-Balıkesir Sındırgı

2008-2010 Şehit Fazıl Bey İlköğretim Okulu-İzmir Konak

2010-2014 Menemen Halk Eğitimi Merkezi-İzmir Menemen

2014-..... Çiğli Halk Eğitimi Merkezi-İzmir Çiğli